Jaargang 110. Dingsdag, 9 September 1851. No. 7

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De MINISTER VAN FINANCIËN maakt bij deze de belanghebbenden opmerkzaam op de Wet van den 2den Mei (*Staatsblad* no. 25), waarbij tot de inwisseling der verjaarde Muntbiljetten, daargesteld krachtens de wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* no. 90), een nieuwe termijn geopend is, welke termijn is ingegaan met den 2den dier maand en zal eindigen met den 31sten December 1851. Gedurende dezen termijn zullen de muntbiljetten, uitgegeven volgens de wet van 1845, nog ter inwisseling worden aangenomen bij de Nederlandsche Bank, en worden mitsdien de bezitters van voorschrevene biljetten in hun belang aangemaand, om, door eene tijdige aanbieding van dat papier ten kantore van de Bank te *Amsterdam*, eene latere, doch alsdan onherroepelijke verjaring hunner biljetten te voorkomen.

's GRAVENHAGE, 10 Mei 1851.

De Minister voornd.:
VAN BOSSE.

AANBESTEDING.

Op VRIJDAG den 12den September des jaars 1851, des middags ten uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de PROVINCIE *GRONINGEN*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN VAN GEDEPUTEERDE STATEN, en in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Onderhouden van en het doen van eenige herstellingen aan de Lokalen en Meubelen van het provinciaal Geregtshof, de Arrondissements-Regtbank en de woning van den Concierge te Groningen, *met bijlevering der noodige Materialen, ingaande met de kennisgeving der approbatie en eindigende met ultimo April* 1852.

De Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Justitie, en aan dat van het Gouvernement der Provincie *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. DE JONGE, wedw. ...EKOE, alle aan de Groote Markt; voorts in het Blaauwe ...rd, bij den Kastelein VISSER, in de Zon, bij de Kasteleins ...HEIMER, op den hoek van het Ameland, en BRUINS, in de Slingerij, buiten de Apoort; te *Grijpskerk* in het Gemeentehuis; te *Winsum* bij de wedw. H. A. WIERSUM; te *Appingedam* bij den Kastelein EVERS; te *Delfzijl* bij de wedw. ...RS en den Kastelein HAZENHOEK; te *Winschoten* bij de wedw. F. H. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den Kastelein SMIT; te *Zuidhorn* bij de wedw. OSSENTJUK.

Gedurende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur J. A. VAN ESSEN en bij den Ingenieur J. VAN DER LEE, beiden te *Groningen*.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *inschrijving*, met *gesloten Briefjes*, aan te besteden:

Het **BESTRATEN** van den **WEG** onder de **Boompjes** buiten de **Oosterpoort**, van den Oosterweg af tot de straat bij de Brandenburgersteeg.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 6 van het Bestek, moeten vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 11den September 1851, aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisonele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 12den September 1851, des middags te 12 uur, in een der vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 30 Augustus 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* maken te weten, dat door den RAAD dezer GEMEENTE, in zijne Vergadering van den 24sten Julij 1851, is vastgesteld de volgende **VERORDENING**, houdende BEPALING van de AFDEELINGEN dezer GEMEENTE ter INLEVERING der STEMBRIEFJES voor de BENOEMING der **LEDEN** van den **RAAD;**

De RAAD van de Gemeente *Groningen*,

Gezien art. 6 der Wet van den 29sten Junij 1851, *Staatsblad* no. 85, tot regeling van de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der Gemeentebesturen;

Willende overgaan om, ter voldoening aan de derde alinea van gemeld artikel, eene verordening te maken, waarbij de bij de tweede alinea van het gemeld Artikel voor Gemeenten van 25,000 zielen en daarboven, bevolen verdeeling der Gemeente in afdeelingen ter inlevering der Stembriefjes voor de keuze der Leden van den Raad wordt vastgesteld;

Overwegende, dat de Kohieren der Directe Belastingen, welke op den 30sten April l.l. tot de loopende dienst behooren, en welke volgens de overgangsbepalingen der bovengemelde Gemeentewet alleen in aanmerking komen voor de thans op te stellen Kiezerslijsten voor den Gemeenteraad, nog zijn opgemaakt naar volgorde van de zwarte letters en nommers, waarin de Gemeente *Groningen* was verdeeld, waarvan het gevolg is geweest, dat de bedoelde Kiezerslijsten naar die orde hebben moeten worden opgemaakt; maar dat de gemelde zwarte letters en nommers voor het opmaken der Kohieren voor de volgende diensten niet meer zullen worden gevolgd, maar dat die Kohieren voortaan zullen worden opgemaakt naar de nieuwe verdeeling van het Grondgebied dezer Stad, zoo als dezelve in het Reglement van Politie voorkomt, en aan de gebouwen met eene roode letter en nommer wordt aangewezen, zoodat in het vervolg ook de Kiezerslijsten naar die nieuwe volgorde zullen moeten worden opgemaakt, terwijl uit de verschillende volgorde van de tegenwoordige en van de toekomstig op te maken Kiezerslijsten, de noodzakelijkheid ontstaat, om voor de inlevering der Stembriefjes in dit jaar, eene afzonderlijke of voorloopige verdeeling der Gemeente te maken, en eene nadere of definitive verdeeling voor die inlevering, zoodra de Kiezerslijsten naar de nieuwe Kohieren zullen zijn opgemaakt;

Heeft besloten te bepalen als volgt:

1) Voor het tegenwoordige en zoo lang van de thans op te stellen Kiezerslijsten voor den Gemeenteraad gebruik zal worden gemaakt, wordt de Gemeente *Groningen* voor de inlevering der STEMBRIEFJES, bedoeld bij art. 6 der gemelde Gemeentewet, verdeeld in de twee volgende afdeelingen:

EERSTE AFDEELING. Deze bestaat uit die gedeelten der Stad, waar de gebouwen zijn aangewezen door de zwarte letters en nommers **A** tot en met **L.**

TWEEDE AFDEELING. Deze bestaat uit die gedeelten der Stad, waar de gebouwen zijn aangewezen door de zwarte letters en nommers van **M** tot en met **Z**, met bijvoeging van de schepen, welke zich in de geheele Gemeente bevinden.

2) Voor het vervolg, dat is zoodra de Kiezerslijsten zullen zijn opgemaakt naar volgorde der nieuwe Kohieren van de Directe Belastingen en dus naar de roode letters en nommers, zal de Gemeente *Groningen* voor de inlevering der Stembriefjes volgens het gemeld wetsartikel, zijn verdeeld als volgt:

EERSTE AFDEELING. Deze bestaat uit de helft van de Gemeente, gelegen ten Oosten van den Heereweg, de Heerestraat, Guldenstraat, Boteringestraten, oud en nieuw, de Moeskerstraat buiten de Boteringepoort en den Klinkerweg naar *Adorp*, bevattende de roode letters en nommers of Afdeelingen **A, B, C, D, E, N, O, P, Q, R, W, X** en **IJ**, daaronder begrepen de Schepen in de Kanalen dezer Afdeeling liggende.

TWEEDE AFDEELING. Deze bestaat uit de helft der Gemeente, gelegen ten Westen van de opgemelde straten en wegen, bevattende de roode letters en nommers of Afdeelingen **F, G, H, I, K, L, M, S, T, U, V** en **Z**, daaronder begrepen de Schepen in de Kanalen dezer Afdeeling liggende.

En zal deze Verordening, overeenkomstig het slot van het aangehaald Wetsartikel, aan Gedeputeerde Staten worden medegedeeld, ten welken einde dezelve met eene geleidende missive aan het Collegie zal worden gezonden.

Gedaan te *Groningen*, den 24sten Julij 1851.

De Raad der Gemeente Groningen: (*get.*) VAN IMHOFF.
De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van de Provincie *Groningen*, volgens hun berigt van den 21sten Augustus 1851, no. 18, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging gedaan waar het behoort.

GRONINGEN, 4 September 1851.

De Burgemeester: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de Begrooting dezer Gemeente voor het jaar 1852 ter vergadering van den 8sten September 1851 aan den Raad is aangeboden; dat die **BEGROOTING** ingevolge art. 203 der Gemeentewet op de Secretarij der Gemeente voor een **ieder** ter lezing is nedergelegd, en in DRUK tegen betaling der KOSTEN, algemeen verkrijgbaar is gesteld ter **Drukkerij** van de *Groninger Courant.*

GRONINGEN, 8 September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat ten gevolge van de vastgestelde GRENSBEPALING van de RIJKS MILITAIRE GRONDEN in en bij de Vesting *Groningen*, die GRENZEN door het STELLEN van GRENSPALEN op verschillende punten langs de binnen- en buitengrenzen dier gronden, op het terrein zigtbaar zijn gemaakt, en dat Burgemeester en Wethouders, ingevolge een daartoe gedaan verzoek van den Heer Luitenant Kolonel, Eerstaanwezend Ingenieur te *Groningen*, zich verpligt hebben gevonden om de Ingezetenen bij deze uit te noodigen, de bedoelde GRENSPALEN te ONTZIEN en dezelve op geenerhande wijze te SCHENDEN of dezelve te BEDEKKEN of voor het oog ONZIGTBAAR te maken, door daarop VOORWERPEN, MEST of VUILNIS ENZ. te plaatsen; zullende daarop door de Politie een waakzaam oog worden gehouden.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 4 September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 2den September 1851, no. 19, gearresteerd en invorderbaar verklaard PRIMITIEF KOHIER van het PATENTREGT, over het dienstjaar 18$\frac{51}{52}$, van deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en moeten worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 6den September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **BETAALMEESTER** te *GRONINGEN* geeft kennis, dat ten zijnen KANTORE kunnen worden ontvangen de TRAKTEMENTEN over het 3de Kwartaal 1851, aankomende de AMBTENAREN behoorende onder de verschillende DEPARTEMENTEN van ALGEMEEN BESTUUR, de HOOGLEERAREN, PREDIKANTEN, PASTOORS, ONDERWIJZERS ENZ, desgelijks door de belanghebbenden buiten de Stad woonachtig, ten KANTORE van de Heeren ONTVANGERS der DIRECTE BELASTINGEN hunner GEMEENTE.

GRONINGEN, 5 September 1851.

RENGERS.

De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** voor de Provincie *Groningen* vergadert op WOENSDAG den 15den October, des morgens te acht uur, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, gelieven hunne Geboorteakte, een Getuigschrift van zedelijk goed gedrag, en, voor zooverre zij reeds een' Rang bezitten, de akte hiervan aan den SCHOOLOPZIENER van hun District in te zenden vóór den 1sten October e.k.

GRONINGEN, 8 September 1851.

De Secretaris der Commissie:
P. HOFSTEDE DE GROOT.

Ingevolge bovenstaande Notificatie van BURGEMEESTER en WETHOUDERS, berigten de ondergeteekenden, dat bij hen van af VRIJDAG e.k. te verkrijgen zal zijn: **de STAAT VAN BEGROOTING** in ONTVANGST EN UITGAAF van de Gemeente *Groningen*, voor de **Dienst** van **1852**, voor den prijs van **40 Cents.**

De Erven C. M. v. BOLHUIS HOITSEMA.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Schets der algemeene geschiedenis. Leer- en leesboek voor school en huis, door dr. W. HECKER, *Schoolopziener enz.* Groningen, P. VAN ZWEEDEN 1851.

Eene zelfaankondiging sluit uit den aard der zaak alle bedoeling uit van zich zelf te prijzen of te laken en ontneemt voor 't overige niemand anders het regt van prijzen of laken. Zij dient alleen tot eene nadere verklaring betreffende inhoud of vorm eens boeks, vóór zoo ver die verklaring uit den mond des schrijvers zelf meer waarde of liever waarheid kan hebben dan van ieder ander; niet dus, om een boek hoogere verdiensten, maar beteren ingang en gunstiger bekendheid te verschaffen. Vooral meent de schrijver van bovenvermeld werkje deze vrijheid te mogen nemen, omdat hij bij de uitgave zelf, door bijzondere omstandigheden, zich van de gelegenheid verstoken zag, om, door 't gebruikelijke middel eener voorrede, zich omtrent den oorsprong, het plan, den aanleg en 't gebruik van zijn boekske te verantwoorden. Het meest kwam dit door den aandrang en de drift des uitgevers, die in zijne kwaliteit van speculant, elken dag winst rekende, dien het dingetje voor 't einde der maand Augustus, dus voor 't einde der gewone zomervacanties, het licht kon zien, alsof anders alle kans op debiet verkeken was. Maar hoe 't zij, door 't een en ander is het boek *voorredeloos* gebleven; en toch geloof ik, dat voor degenen die 't kennen of zullen leeren kennen (dezulken stel ik mij vooral uit de onderwijzers der lagere scholen voor) een paar wenken en aanwijzingen achteraan niet te onpas zullen komen. Bij gelegenheid der gewone rangexamens voor de provinciale Schoolcommissie hoorde ik nog wel eens naar eene beknopte handleiding of een handboekje vragen, geschikt om zich daaruit een geleidelijk en helder overzigt over de hoofdgebeurtenissen der algemeene geschiedenis in eenen zooveel mogelijk geregelden zamenhang te verschaffen, waarop eene voortgezette meer grondige studie omtrent de bijzonderheden later gevoegelijk zou kunnen volgen. Al spoedig nam ik mij (niet omdat ik niet wist wat ik anders doen zou, maar ten behoeve der belanghebbende kweekelingen) voor, zoodanig *leerboek* te bewerken, als hulpmiddel en grondslag voor de eerste beoefening der geschiedenis. Ik had reeds mijn plan gemaakt, toen mij een duitsch werkje in handen viel van MARGGRAFF, te Berlijn in 1850 uitgekomen onder den titel van: *Leitfaden beim ersten Unterricht in der Weltgeschichte*, dat geheel in den geest geschreven was, als ik mij voorstelde zulks tot het boven opgegeven doel te moeten doen. Hoofdtrekken — groepen — veel levensbeschrijving — eenvoudigheid van stijl – geen redenatie. Om tijd te winnen en bij eigen beperktheid van tijd zette ik mij aan 't vertalen, doch al gaande weg kwam het van vertalen tot omwerken, van omwerken tot zelfbewerken, schoon altijd met het oog meer of min op den gang van het duitsche werkje, dat geheel met mijne denkbeelden overeenkwam. Maar behalve als leerboek, dacht ik het stukje ook als *leesboek* te kunnen inrigten, en daartoe heb ik mijne bijzondere aandacht op den stijl gevestigd, ten einde ook aldus meergevorderde schoolkinderen al vroeg en van lieverleê in de kennis der belangrijkste gebeurtenissen en der levensomstandigheden van groote mannen belang te doen stellen. Daartoe rekende ik dat het op den *toon* bijzonder aankwam, en zoo verbeeld ik mij dat ééne warme uitdrukking, bij jongeren vooral, meer afdoet dan tien lange beschouwingen. Hieraan was ook bij zulk een klein bestek geen denken. Maar voor nadere uitbreiding en uitweiding ligt in een enkel woord, hier en daar ter karakterisering van daden of personen er bijgevoegd, de noodige stof opgesloten. Die het boekje voor eigen studie gebruikt, kan uit grootere handleidingen het noodige opzoeken en deze schets op zijn eigen manier aanvullen met hetgeen hij elders belangrijks vindt. Op die wijze zal hij tevens leeren zelf te oordeelen, zelf te werken, ieder overeenkomstig den trap zijner eigen ontwikkeling. Of het mij nu heeft mogen gelukken, door taal en stijl, door toon en voorstelling zoo wel als door bewerking en behandeling (welke laatste met die van MARGRAFF veel overeenkomst heeft) aan de zeker niet gemakkelijke vereischten van een leesboek tegelijk en leerboek, dat op de school bij publiek onderwijs en te huis voor privaat onderwijs en eigen studie bruikbaar is, staat niet aan mij te beslissen, en elke gegronde aanmerking daaromtrent zal mij welkom zijn. Althans heb ik met deze proeve in eene dubbele behoefte zoeken te voorzien en om die reden ook eene afzonderlijke schooluitgave in twee stukjes voor een' geringen prijs verkrijgbaar doen stellen. Hebben dus met dit stukje aankomende of jeugdige onderwijzers in een beknopt bestek een handboekje tot grondslag van eigen studie, aan den anderen kant kunnen zij 't, als opzettelijk daartoe ingerigt, voor leesboek bij hunne leerlingen gebruiken, die zij daaruit des te beter zullen onderwijzen, hoe naauwkeuriger zij zelf met den inhoud er van bekend zullen zijn. Ook kan het misschien op instituten of gymnasiën, na afloop van een' grooteren cursus, bij wijze van recapitulatie, eenige dienst doen. Dat er tegenwoordig hier iets dergelijks bestaat, is mij niet bekend; de meeste leer- of leesboekjes, nog in gebruik, zijn meer of min verouderd. In eenige slotaanmerkingen heb ik mij beijverd, het meest karakteristieke van een tijdvak of volk kortelijk zamen te vatten, ook al weêr om aanleiding te geven tot nadere overdenking en dieper inzigt. Wat betreft het achteraan gevoegde tabellarisch overzigt der Chronologie, ik reken het wel nuttig, zulk eene lijst machinaal van buiten te leeren, maar vooral ook, om ze afzonderlijk tot nadere beproeving uit eigen fonds aan te vullen en uit te breiden, waardoor zulk een dor geraamte meer ziel en leven krijgt. De geschiedenis des Vaderlands heb ik met opzet *niet* uitvoeriger behandeld dan de overige gedeelten, 1°. omdat ik niet geloof, dat ons land alleen meer beteekent dan alle andere landen te zamen, 2°. omdat de evenredigheid van 't geheel daardoor verbroken wordt, 3°. omdat toch eene uitgebreidere schets geene afzonderlijke geschiedenis des Vaderlands onnoodig kan maken. Nederland dus mag in eene algemeene geschiedenis niet voorkomen als ons vaderland, maar als Nederland. Gelijk ik mij verder geene geschiedenis zonder aardrijkskunde kan denken en ik dus niet wensch dat iemand ook mijn boekje zonder kaarten gebruikt, is het mij aangenaam ten dezen den goedkoopen, pas verschenen *historisch-geografischen Handatlas der ältern, mittlern u. neuern Geschichte* van THEOPHIL KÖNIG (Wolfenbüttel 1850, 2 Abth., 2e. Ausg.), waarin ook de landen naar de verschillende hoofdtijdperken der geschiedenis afgebeeld zijn, te kunnen aanbevelen, terwijl ik tevens van deze gelegenheid gaarne gebruik maak, om een paar ingeslopen drukfouten aan te teekenen, als op bladz. 1 reg. 2 *lu*, lees *en;* bl. 23 reg. 17 *Giekenland*, lees *Griekenland*; bl. 59 reg. 10 *van den*, lees *van de;* bl. 76 reg. 26 *in* 1848, lees *in* 1841. Ten slotte zou ik nog met onbescheiden bescheidenheid de redactie om plaats voor een paar proeven verzoeken, zoo zij hare ruimte niet voor iets beters welligt open moet houden.

GRONINGEN, 5 September 1851.

W. H.

Een paar vragen...

Art. 69 van de provinciale wet zeg... der Staten: „Zij wordt in het op... deuren worden gesloten, wanneer een t... wezige leden het vordert of de voorz... De vergadering beslist," enz.

In het laatste geval, wanneer, n... slist, dat de deuren zullen worden g... publiek, dat het moet aftreden. Dit

is uitgege...
bij **R. J.**
DE VADER-
..., 1795—1805,
...ën aan den Na-
...oe is Nederland
...le BELASTING-
...s is 25 ct.
...en van Holland tegen-
... Bataafsche Republiek,
...onder de tegenwoordige
...es Volks in Nederland

wezen of niet, de wet spreekt en het publiek heeft geen reden tot klagen. Eene andere vraag echter is het, en wij wenschten die hier op te werpen, of het publiek bij eene openbare vergadering niet gezegd moet worden een regt droevig figuur te maken, wanneer, zooals hier l.l. Vrijdag is gebeurd, men het wel rustig zijne plaats op de tribune laat behouden, maar ten opzigte van de te behandelen stukken het besluit neemt, dat deze *niet in de vergadering zullen worden voorgelezen*. Daar zou niets tegen in te brengen zijn, indien de stukken vooraf, niet alleen aan de Staten, maar ook aan het publiek ter inzage werden voorgelegd. Onze tweede vraag is: in hoeverre dit laatste doelmatig zou zijn, en op welke wijze zulks in dat geval het best zou kunnen geschieden. Nog iets; zou het niet wenschelijk zijn, dat ook, nu de vergaderingen in het openbaar moeten worden gehouden, telkens, als de Staten buitengewoon zullen vergaderen, daarvan openlijke aankondiging geschiedde?

GRON. 8 Sept. 51. X.

Verkiezing van Leden voor den Raad.

Men schrijft uit Oud Beijerland:

„Een zich noemend „Vriend van regt en welvaart" heeft „de goedheid gehad een gros van dertien personen voor „den gemeenteraad aan te bevelen, door middel van op den „2den September j l bij massa rondgestrooide biljetten.

„De Kiezers van Oud-Beijerland zullen echter dergelijke „*geheime* aanbevelingen op hare regte waarde schatten, de „*bron gissen* en welligt raden, waaruit zij voortkomen, en „aanstaanden Dingsdag eindigen met het kiezen van leden, „die zij erkennen voor personen met een eerlijk hart."

Wij kunnen ons geheelzins vereenigen met hen, die zulke pogingen voor *geene* GEHEIME willen gehouden hebben, alleen, omdat men zeker kan zijn op dergelijke briefjes altijd de namen der bewerkers te vinden, waardoor het geheim zoude wegvallen. Wij blijven het derhalve voor geheime kuiperijen beschouwen, uit welk oogpunt de kiezers van Groningen eveneens zullen oordeelen over de verschillende lijsten van kandidaten voor den Raad, hier nog in het laatst der vorige week rondgezonden; terwijl het zeker is dat vele ingezetenen, die dergelijke briefjes ontvingen, verontwaardigd zijn, daarover, dat men heeft kunnen vooronderstellen, door zulke middelen op hen te zullen influënceren.

Een kiezer.

Mijnheer de Redacteur!

Ter waarschuwing van 't publiek, wordt UW.E. verzocht, het volgende in uw blad op te nemen.

Onlangs op eene terugreis van Leer, tegen zonneondergang bij eene herberg in Bonda aanhoudende, werden ons van de rijtuigen — drie koetsen — vier lunzen weggenomen, van twee wagens ieder een en van den derden wagen twee, en wel alle aan de regterzijde. Dit geschiedde, terwijl er bij elken wagen een oppasser voor de paarden stond. Gelukkig viel een van ons — op grond van vroegere ervaring — op het denkbeeld, om, vóór het opklimmen, de rijtuigen naauwkeurig na te zien; alzoo werd dit boosaardig feit — voordeel kon het doel niet zijn, te meer, daar twee lunzen bij den wagen werden gevonden — bij tijds ontdekt, en wij bleven daardoor, God weet, voor welke ongelukken bewaard.

Dadelijk na de ontdekking van dit schandaal, hebben wij van een achtenswaardig ingezetene te Bonda de verzekering bekomen, dat er geene pogingen zouden worden gespaard, om de daders aan 't licht te brengen.

Mogt zulks gelukken, dan zullen wij 't publiek daarvan nader berigten.

6 Sept. *Een Oldambster reisgezelschap.*

Correspondentie.

Het ingezondene over de kennisgeving van zekeren ontvanger komt in allen gevalle te laat, wat de zaak, — en is geheel overbodig, wat den vorm betreft.

De *Beschouwingen* enz. zijn niet geplaatst, omdat inhoud en vorm ze daartoe min geschikt deden zijn.

Kerknieuws.

DRIESUM, 29 Augustus. Deze gemeente heeft, ter bekoming van eenen herder en leeraar, vroeger een drietal opgemaakt, bestaande uit de weleerw. heeren *Knol*, te Leek, *Faber*, te Beilen, en *Mos*, te Herwijnen. Heden is uit dat drietal, onder de leiding en het bestuur van ds. *F. Strik*, predikant te Burum, door aanwijzing der stemming van de mans-ledematen, beroepen de weleerw. heer ds. *O. P. Faber*, thans predikant te Beilen, in de provincie Drenthe.

De Maatschappij van Weldadigheid.

Het is nu *drieëndertig* jaren geleden, dat de commissie van Weldadigheid het eerst hare ontwerpen aan de ingezetenen mededeelde ter kolonisatie van behoeftigen, en hen uitnoodigde om, met eene jaarlijksche bijdrage van slechts *f* 1,60, mede te werken tot verbetering van den toestand der armen en tot opheffing derzelve uit den staat, tot welken zij mogten zijn vervallen; — dat velen aan die roepstem gehoor gaven, en dat alzoo de Maatschappij van Weldadigheid werd tot stand gebragt.

Thans rekent de commissie zich geregtigd, om op nieuw de aandacht der Nederlanders op deze instelling te vestigen, en hunne medewerking tot het bereiken van het zoo loffelijke doel dezer Maatschappij in te roepen.

De commissie oordeelt het tegenwoordige tijdstip gunstig, om met al dien aandrang, welken het geoorloofd is te bezigen, wanneer het 't belang geldt van de verarmde menschheid, krachtige ondersteuning te vragen ter bevordering van den heiligen pligt der liefdadigheid; — ter ondersteuning van den verarmden natuurgenoot, nog eer dat hij geleerd heeft de hand uit te strekken, om met gebedeld brood in zijne behoefte te voorzien, en hem alzoo uit zijnen jammerlijken toestand op te heffen. Zij vertrouwt, dat hare hoop op de medewerking harer landgenooten, hetzij door verhooging van de bijdrage der leden, hetzij door toetreding van het lidmaatschap, niet zal worden beschaamd, en het is ook allezins te wenschen, dat, met het oog op het hoog belang der zaak, de krachtdadige verhoeding der bedelarij en de bevordering der zedelijke opleiding der behoeftigen, deze ondersteuning niet vruchteloos zal worden ingeroepen.

Oprigting eener Maatschappij tot aankoop van woeste gronden.

Volgens de *Dublin Herald*, is er eene vereeniging van Engelsche kapitalisten tot stand gekomen onder het bestuur der heeren BABING en ROTHSCHILD, met het doel om landerijen in Ierland aan te koopen, en na dezelve ontgonnen en gekultiveerd te hebben, ze te verhuren of weder te verkoopen. Bereids zou daarvoor eene som van £ 600,000 (*f* 7,200,000) in de Engelsche Bank gedeponeerd zijn. Zou eene dergelijke vereeniging van kapitalisten in ons vaderland niet tot stand kunnen komen? Wij vermeenden, om het goede doel, hierop de aandacht van het publiek te moeten vestigen.

Opgravingen te Memphis.

De Fransche reiziger MARIETTE heeft gewigtige ontdekkingen in de bouwvallen van Memphis (in Egypte) gedaan, en door bemiddeling van de *Académie* zijn hem 30,000 fr. tot voortzetting zijner nasporingen toegestaan. Hij heeft reeds [illegible] bas-reliefs, eenige standbeelden en vijfhonderd [illegible] aan het licht gebragt. Maar zijne grootste [illegible] de tempel van SERAPIS, en om deze uit [illegible] op te delven, is hem voornamelijk de [illegible] ter beschikking gesteld. De prachtigste [illegible] een der prachtigste van de wereld [illegible] phis. Men weet, dat binnen die wanden [illegible] godenbeelden, alsmede twee prachtige [illegible] zittende leeuwen gevonden werden, bij [illegible]; maar het inwendige, dat nog nimmer [illegible] eindig gewigtiger ontdekkingen van hoog [illegible]

VOLM
Groningen, v
OTHEEK
G. SEVENS
LOGUS ter perse en
bij **BROESE & Co**
en worden met veel su
DE HOLLANDER
Maleische Taal.
Handleid
leisch Letterschr
tot de lessen aan de g
voor te bereiden. *f* 1

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Sept., kapit. *de Jonge* de Weldaad, *van Calker* de jonge Hero, *Schaap* jonge Klaas en *Postema* Martha, alle vier van Dantzig; *Nanninga* Vriendschap, van Frederikstad; den 4den *Boelens* Vriendschap, van Zaandam; den 5den *Mulder* Harmonie, van Archangel; den 7den *Olthoff* Abeldina, van Zaandam. — In het Vlie den 2 Sept., *de Boer* Hendrika Annechina, van Riga; *de Boer* Lamina, van Koningsbergen; *Ketelaar* Jantina Hendrika, van Osterrusoer; *Hansen* Sophia, van Koningsbergen; *Hazewinkel* Arendina Harmina, *Huisman* Anja Sietsia, *Wilmink* Hermanna Wilmink en *de Jong* Weldaad, alle vier van Dantzig; *Lovius* Onderneming, *Stuit* Concordia, *Sprik* de 2 Gebroeders, *Rijnberg* jonge Jacob en *Kok* Noordster, alle vier van Frederikstad; *Duif* Catharina, van Drammen; den 4den *de Jong* Goede Verwachting, van Frederikstad. — Te Helvoet den 2 Sept., *de Haan* Henrietta en den 3den *Giezen* jufvr. Hillegonda, beide van Riga; *Lukkien* Herstelling, van Koningsbergen. — Te Dordrecht den 3 Sept., *Kruisinga* vr. Neeltje, van Nordmaling. — Te Brielle den 3 Sept., *Gruppelaar* Nijsina, van Rochester; *Tunteler* Geertruida, van Libau; *Stuitvoet* Annechiena Harmina, van Bergen. — Te Vlissingen den 2 Sept., *de Vries* Johanna, van Bergen. — Te St. Helena den ...., *de Boer* Henrica, van Batavia n. Amsterdam; heeft den 7 Julij de reis voortgezet. — Te Lissabon den 19 Julij, *Potjer* Geertruida Jacoba, van Amsterdam. — Te Porto den 19 Aug., *Pinksterboer* Gesina, van Amsterdam. — Te Rouaan den 1 Sept., *Kolk* Dankbaarheid, van Drontheim. — Te Londen den 1 Sept., *de Jongh* Dina Immechiena, van Koningsbergen; den 2den *Veen* Bougina, van Dantzig; den 3den *van der Veer* jonge Antje, van Workum. — Te Falmouth den 2 Sept., *Hanssens* Neerlands Welvaren, van Marseille. — Te Harwich den 3 Sept., *Blouw* Gezina, van Horsens. — Te Bremerhaven den 31 Aug., *Drent* Tjapke Schuringa, *Bakker* de 2 Gebroeders en *Pruim* Hendrika, alle drie van Koningsbergen; *Stuitje* Jochemina, van Hamburg; den 2 Sept. *Huisman* Aurora, van Groningen; den 3den *Westerborg* Diverdina, van Brevig; *Zoeler* Catharina, van Lerwich; *Dirks* vr. Sjouke, van Groningen. — Te Hamburg den 2 Sept., *Brouwer* Ons Genoegen, van Petersburg; *Muntendam* Jacoba, van Zwolle. — Te Wolgast den 29 Aug., *Vlas* Hendrika, van Newcastle; *Jonker* Janneke, van Bremen. — Te Colberg den 23 Aug., *Duit* Frouwina, van Amsterdam. — Te Swinemunde den 29 Aug., *Koning* de Hoop, van Messina; *Wolkammer* Eenige Broeder, van Bremen; den 30sten *Smit* Morgenster, van Wick; den 31sten *Brons* Fenna, van Hartlepool; den 2den *Middel* Bouwina, van Groningen; *Lodewijk* Alberdina, van Bordeaux; *Thaden* Catharina Alegonda, van Caen. — Te Dantzig den 30 Aug., *Riepma* Agatha, van Termunterzijl; *Reijer* Janije Hillegonda, van Hamburg; den 31sten *van Duinen* Alkanna Elisabeth, van Schiedam; *Kuitze* jonge Wigcher, van Brake. — Te Pillau den 28 Aug., *Klasen* Antje, van Brussel; *Lohman* Roelfina en *Kuper* Gesina, beide van Liverpool; den 30sten *de Jonge* vr. Martha en *Zijl* Alpha, beide van Hamburg; *Potjer* Titia, van Hartlepool. — Te Memel den 28 Aug., *Brouwer* Fortuin, van Hamburg; den 29sten *Hazewinkel* jonge Hendrik, van Koningsbergen; den 30sten *Boon* Jacoba Hazewinkel, van Enkhuizen; *Bieze* Anna, van Emden; *Mulder* Feike Jantina, van Bremen. — Te Stockholm den 26 Aug., *Hoekstra* Eendragt, van Newcastle; den 27sten *de Boer* Maria, van Dantzig n. Amsterdam; den 2den *Mooi* Hillechiena Catharina, van Dantzig n. Seville. — Te Kroonstad den 24 Aug., *Altena* Hendrika Margrietha, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 23 Aug., *Koerts* juffer Garrelts, van Schiedam; den 24sten *Huizing* Geertruida, van Delfzijl; *Kleininga* Maria Laurentia, van Hull; den 26sten *de Vries* Gezusters, van Amsterdam; *Hazewinkel* Geertruida, van Koppenhage; den 27sten *Ekamp* Welvaart, van Rotterdam; den 30sten *Prak* Rensina, van Termunterzijl; *Pijbes* Hollands Trouw, van Delfzijl; *Pott* Spruit, van Schiedam.

Binnengekomen te Texel den 6 Sept., kaptt. *van Laten* Annechina, van Newcastle.

Vertrokken van Amsterdam den 3 Sept., kapit. *Hazewinkel* Grietje Mollema, naar Koningsbergen; den 4den *Kuiper* Annechiena Elsina, op avontuur; den 5den *Dik* Agatha, naar Cevita Vecchia; *Wilkens* Hillechiena Wilkens, naar Palermo; *de Groot* Magrietha, naar Nickerie; den 6den *Oostra* Annechiena, naar Dublin; *Kamminga* de 3 Gebroeders Sikkens, naar Newcastle. — Van Texel den 3 Sept., *Zijlstra* Kaashandel, naar Marseille; *Olthoff* Jantina en *Hazewinkel* Anna en Mietje, beide naar Newcastle; den 4den *Post* Foska Helena, naar Newyork; den 5den *de Haan* Siewerdina, naar Liverpool. — Uit het Vlie den 3 Sept., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, en *Potjewijd* Alida Petronella, beide naar Riga; *de Jong* Siccolina Hooites, naar Stettin; *Kuiper* de 5 Gezusters, naar Aarhuus; *de Groot* Houthandel, naar Christiansand; *de Boer* Willem, naar Drobach; *Scholtens* Rhehobohodt en *Mellema* Hermanus Hesselaar, beide op avontuur. — Van Helvoet den 3 Sept., *Boeling* Alida, naar Bordeaux; *Jaski* Maria Anna, naar Newcastle. — Van St. Nazaire den 30 Aug., *de Jonge* Antje, naar Liverpool. — Van Bayonne den 27 Aug., *de Jonge* Magrietha, naar Amsterdam. — Van Hartlepool den 1 Sept., *Wever* Gesina Beerta, naar Petersburg; *Bekkering* Margaretha, naar Altona. — Van Bremerhaven den 1 Sept., *de Jonge* Annechiena, naar de Oostzee. — Van Hamburg den 4 Sept., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 4 Sept., *de Haan* Agneta Juliane, naar Aberdour; den 5den *Bolhuis* Gesina, naar Rendsburg. — Van Memel den 1 Sept., *van der Wijk* Annachina, naar Groningen; *Potjer* Catharina Jantina, naar Dundee. — Van Bolderaa den 23 Aug., *Heeres* Suzanna, naar Londen; *Flik* Geerdina Beerta, naar Gend; *de Jonge* Frouwina Elizabeth, *Timmer* Elizabeth, *Doornbos* Alida; *Kramer* Viatka en *Botje* Gezina Alida, alle 5 naar Elseneur; den 30sten *Wijkmeijer* Margaretha, naar Londen; *van Wijk* Catharina Elisabeth, *Naatje* Jan Hero en *Wijkmeijer* Gezina, alle drie naar Elseneur. — Van Warnemunde den 1 Sept., *Scholtens* Maria, naar Friedrichstadt; den 2den *Drent* Morgenster, naar Londen. — Van Pillau den 1 Sept., *Puister* Rieka, naar Amstersam; *Mulder* Hendrik en Ubbo, naar Forth; *Hazewinkel* jonge Lieffert, naar Plymouth; *Duit* Fennegina, naar Bremen; *Bakker* jonge Tammink, naar de Noordzee. — Van Kroonstad den 23 Aug., *Landeweer* Zeevaart, naar Rotterdam.

Vertrokken van Brielle den 6 Sept., kapit. *Drent* Anna Catharina, naar Rouaan; *van der Laan* Hermanus, naar Londen; *de Jonge* Etina, naar Riga; *van der Laan* Hermanus, naar Bergen; *Bekkering* Ariane en *Dood* Christina, beide op avontuur. — Van Maassluis den 6 Sept., *de Boer* Eliza, naar Riga; *Brons* juffer Elegonda, op avontuur. — Van Newport den 4 Sept., *Degenhard* Wicherdina, naar Stettin.

COLBERG, 30 Aug. Het schip *Frouwina*, kapit. Duit, van Amsterdam alhier aangekomen, is in den storm van eergisteren nacht van voor deszelfs ankers weggeslagen en bewesten deze haven gestrand, doch na de lading gelost te hebben, weder in vlot water gekomen.

HARLINGEN, 6 Sept. Binnengekomen den 1sten kapit. *de Grooth* Arendina, van Christiansand; den 2den *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Newcastle; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, van Memel; *Zwaal* Gijsbert Jan, van Umea; den 3den *Lovius* Onderneming en *Stuut* Concordia, beide van Fredrikstadt; *Hazewinkel* Arendina Harmina, van Dantzig; *Smaal* Juno en *Kok* Noordster, beide van Fredrikstad; *Vaalman* Catharina, van Petersburg; *Meijer* Wilhelmina, van Amsterdam; den 5den *de Boer* Zeelust, van Oudsoen; *van der Veer* de 2 Gebroeders, van Newcastle; den 6den *Frankena* Verwachting, van Dundee; *Zwaal* Barend, van Memel. — Vertrokken den 31 Aug. *Sissingh* Admiraal de Winter, naar Amsterdam; den 1 Sept. *Kuiper* de 5 Gezusters, naar Denemarken; den 3den *Duintjer* Catharina, *de Boer* Willem en *de Grooth* Houthandel, alle drie naar Noorwegen; *Munneke* Baudina, naar Schotland.

ZOUTKAMP, 6 Sept. Zeilklaar, kapit. *Blanchard*-Wm. Frederik, naar Engeland; *Hangelbroek* Willem Hendrik, naar Londen; *Gruppelaar* Hillechiena, op avontuur; *Boswijk* Jantina, naar ......

DELFZIJL, 7 Sept. Binnengekomen den 31 Aug. kapit. *Dik* de 4 Gezusters, den 2 Sept. *Mooi* de Winschoterzijl, den 3den *Legger* Geerdina, *Munning* Janke Hooites, *Boswijk* vr. Hendrika, *Wilkens* Alberdina, den 4den *de Jonge* Adriana en den 6den *Brouwer* Harmina, alle 8 van Noorwegen. — Vertrokken den 31 Aug. *Leefoge* Engelina, naar Oldersum; den 6 Sept. *Burman* Ida, naar Leer. — Zeilklaar den 3den *Dik* de 4 Gezusters en den 6den *Mooi* de Winschoterzijl, beide naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

31 Aug. Besseling, Elsina (Pekela), van Bergen naar Riga.
Dijk, Maria (Winschoten), van Amsterdam n. Petersburg.
Kiewit, Maria Catharina (Ameland), v. Amsterd. n. Petersb.
Vos, Margina Willemina (Veendam), v. Amsterd. n. Dantzig.
Oldenburger, Alida (Pekela), van Londen naar de Oostzee.
Zwaal, Barend (Harlingen), van Memel naar Harlingen.
1 Sept. Kwakenbrug, Wilmina (Veendam), van Rostock naar Leith.
de Boer, Maria (Schiedam), van Dantzig naar Amsterdam.
2 —— van Ingen, Swanetta Gerhardina (Stadspolder), van Libau (naar de Maas.
Mooi, Hillechina Catharina (Winschot.), v. Dantz. n. Sevilla.
Amsinga, Alida Jacoba (Farmsum), v. Dantzig n. Amsterd.
Hensema, Ida Berendina (Sappemeer), v. Dantzig n. Amsterd.
Koning, vr. Wilhelmina (Rotterd.), v. Newcastle n. Petersb.
Doodt, Eduard, van Dantzig naar Antwerpen.
Bakker, Jantina, van Amsterdam naar Koppenhagen.
Oldenburger, Hendrika Margina, van Dantzig n. Amsterd.
Koops, Lammechina, van Petersburg naar de Noordzee.
Prins, Lammechina, van Petersburg naar de Noordzee.
Stomp, Leentje, van Hartlepool naar Koningsbergen.
Sietzema, 4 gebroeders Veenhoven, v. Aberdeen n. Petersb.

De Wind den 31sten Aug. N.; den 1sten Sept. Z.W. en Z.O.; den 2den O. en Z.O.

ELSENEUR, 2 September 1851.

SCHEEPSVRACHTEN.

PETERSBURG, 29 *Augustus*. Vrachtnoteringen: n[illegible] den en de havens der Oostkust voor Hennep 35 sh. per [illegible] 18 sh. per ton bruto, Lijnzaad 2 sh. 7½ d. per Imperial [illegible] Liverpool en de havens der Westkust voor Hennep 40 à 4[illegible] ton, Talk 20 à 25 sh. per ton bruto.

STOKHOLM, 29 *Augustus*. De vraag naar schepen [illegible] onze noordelijke havens was vrij levendig, doch boden zich [illegible] genstaande de verhoogde vrachten weinig geschikte schepen [illegible] Een schip van hier verkreeg 13 sh. 6 d. per ton ijzer, een d[illegible] Marseille 45 fr. per last.

KONINGSBERGEN, 30 *Augustus*. De vooruitzigten [illegible] vrachtingen zijn nog weder ongunstiger geworden. In deze week [illegible] volgende vrachten bedongen: Naar Hull van Pillau 31 sh. [illegible] vlas; daarheen, van hier 2 sh. 6 d. in full, Newcastle [illegible] qr. Tarwe, Amsterdam voor een Hollandsch schip *f* 16 in f[illegible] een ander juist voorbijvarend *f* 18 in full per last tarwe, [illegible] *f* 1200 voor eene ruimte van 80 roggelasten, ter lading van hout [illegible] schepen werden in Memel naar Holland en Bordeaux bevracht [illegible] den bood men aan naar Amsterdam *f* 14 in full per last [illegible] naar de Firth of Forth 2 sh. per qr. Tarwe.

RIGA, 30 *Augustus*. Amsterdam *f* 22 en *f* 1 kapl. [illegible] Rogge; de Maas *f* 23 en *f* 1 kapl. voor Rogge en *f* 2[illegible] voor Gerst; Ostende *f* 23 en 15% voor Hennep; Gend 5½ s[illegible] vuren en 5⅜ stvr. voor greenen Holl. balken per oude Amste[illegible] Antwerpen *f* 21 en 15% per last Hennepzaad en 5¼ stvr. [illegible] Amsterd. voet vuren balken; Londen 37 sh. en 6 d. voor [illegible] Hennep 1ste en 2de soort; Hull 37 sh. 6 d. voor Vlas en [illegible] 1ste en 2de soort, 3 sh. voor Gerst per Imperial-quarter; [illegible] 35 sh. per ton Hennep en Vlas, 1ste en 2de soort.

STETTIN, 1 *September*. Bedongen werd naar Kop[illegible] tot 2½ Mark Hamb. Bco. per kubiek voet greenen balkhout [illegible] stein 3 mark Holst. Ct., Lübeck 3 mark Lüb. Ct. voor idem [illegible] met 5 pCt.; Londen eiken Scheepshout 10 à 10½ £, zink [illegible] d. à 12 sh., Calais 15 fr. en 15 pCt. voor greenen balkhout [illegible] land *f* 14 voor greenen hout, *f* 19½ voor olie en spiritus.

PILLAU, 1 *Septb.* In den loop der vorige week ha[illegible] slechts 36 schepen, terwijl de volgende prijzen zijn gemaakt [illegible] Koningsbergen naar de Oostkust 2 sh. 6 d. voor tarwe, N[illegible] 2 sh. voor tarwe, Amsterdam *f* 18, Rotterdam *f* 19 voor [illegible] Harlingen *f* 46 voor hout.

DANTZIG, 1 *Sept.* Tot de vorige lage prijzen hebben [illegible] weder verscheidene schepen aangenomen, naar Londen 16 sh. [illegible] fast 18 sh. per lading balken, Hull 2 sh. 4 d., Leith 2 sh. [illegible] per qr. tarwe, Bordeaux 65 fr. en 15 % per last staven.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 8 September 1851, GEENE VERAND[illegible]

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN [illegible]

GRONINGEN. 5 *September*.

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,20	Bl. Voer 36
Oude Bak 72 ℔ *f* 7.40	Veen 62 » » 3,65	» 40
Oml. 1850 70 » » 6,60	» 64 » » 3,95	Zw. Voer 36
» 72 » » 7.00	GERST.	» 38
» Old. 68 » » 5 90	N. Winter 56 » *f* 3.90	» 40
» » 70 » » 6,30	» 58 ℔ » 4,15	BOON[illegible]
» » 72 » » 6,70	Dito 60 » » 4,45	Paardeb. *f* 5,[illegible]
ROGGE.	O. » » »	ZADEN.
N. Inlands. van 1851	» » »	Gr. Gort p. m.
66 ℔ *f* 5,25	Knobbe 60 » » 3,95	Par. 100 N.℔
» » 68 » *f* 5,55	» 62 » » 4,25	Koolz. *f* 9,25
» » 70 » » 5.85	HAVER.	Oml.
O. » 68 » » 5,45	Dikke 38 ℔ *f* 2,50	Raapol. p.v. *f* [illegible]
» » 70 » » 5,75	» 41 » » 2,70	Prijs der B[illegible]
BOEKWEIT.	» 44 » » 2,85	1ste soort ¼ To[illegible]
Gr. Zand 62 ℔ *f* 4 15	» 47 » » 3,15	
64 » » 4.45	» 50 » » 3,40	2de » ¼ To[illegible]
66 » » 4,75	Bl. Voer 36 » » 2,50	3de » ½ To[illegible]

Tarwe met weinig handel goed prijshoudend. — Nieuwe [illegible] als genoteerd wel te plaatsen; Oude minder gevraagd. — B[illegible] 20 cents lager traag afgaande. — Gerst tot verlaagde prijzen [illegible] afgaande. — Haver mede lager afgegeven. — Boonen scha[illegible] voren. — Gort zonder handel. — Koolzaad flaauw en tot v[illegible] prijzen zeer weinig in omgegaan.

AMSTERDAM, 5 *September*. Tarwe stil: 127 ℔ b. Pools. [illegible] 135, 137 ℔ n. Geld. *f* 252, *f* 258; 126 ℔ j. Zeeuws. *f* 230 [illegible] Vriesche *f* 187. — Rogge aan cons.: 116 ℔ gedr. *f* 151; en [illegible] zending in entr.: 122 ℔ Pruiss. *f* 166 bij partij.

Koolzaad iets flaauwer; op 9 vat dadelijk 53 p. vl.; Sept. 53 [illegible] Oct. 54 p. vl.: Nov. 54½ p. vl.; April 56½ p. vl. — Lijnzaad [illegible] doen. — Raapolie dadelijk en op levering iets flaauwer; op 6/w [illegible] Vlieg. *f* 31; Oct. *f* 31 a 25; Nov. *f* 31,50 a 25 a 50; Dec. [illegible] a 50 a 75; Mei *f* 32,75 a 50 a 75. — Lijnolie op 6/w. *f* 34,50 [illegible] *f* 33,50; Hennepolie op 6/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36.

LONDEN, 3 *Sept.* Inl. Tarwe was onveranderd en in v[illegible] was tot vorige prijzen slechts weinig handel. Gerst ging bij [illegible] ven tot de laatst bestede prijzen van de hand. Van Haver [illegible] de notering van ll. Maandag vrij veel omgezet. Boonen en [illegible] bij weinig vraag niet lager.

LONDEN, 5 *Sept.* Inl. Tarwe was niet gemakkelijk [illegible] vorige prijzen te slijten. Vreemde ging, hoewel iets lager [illegible] den, niet dan tragelijk van de hand. Gerst was bij gering[illegible] vorige prijzen te plaatsen. Haver met goede vraag, doch ni[illegible] ger. Boonen en Erwten nagenoeg als Maandag.

VEEMARKTEN.

EMMEN, 29 *Augustus*. Op de jaarmarkt, heden alhier [illegible] houden, waren aangebragt 572 koeijen, 184 jongbeesten [illegible] varkens.

LONDEN, 5 *September*. Over het algemeen was de markt [illegible] slap met een ruime aanvoer van runderen, welke met de k[illegible] een weinig lager in prijs waren, doch schapen en lammeren [illegible] gen de laatste prijzen. De aanvoeren ter markt bestonden uit [illegible] runderen, 630 kalveren en 11,896 schapen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 6 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 58⅜; Dito Certific. 69,$\frac{3}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 90, 90⅛; O. I. Leening 4 pCt. [illegible] BELGIE, 4½ pCt. 87½; Dito bij *Rotschild* 2½ pCt. [illegible] FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 52⅝. — SPANJE, L. bij [illegible] v. 85 £ 5 pCt. 14¾, $14\frac{13}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. $14\frac{13}{16}$, $14\frac{13}{16}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 14[illegible] Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $34\frac{15}{16}$, 35, $35\frac{1}{32}$; Coup. Ard. [illegible] PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $33\frac{15}{16}$, 34, Dito Dito [illegible] 33⅞. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. [illegible] Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105¾, 105⅞; Cert. bij [illegible] 4 pCt. $89\frac{11}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $89\frac{7}{16}$, 89 [illegible] POLEN, Certificaten 4 pCt. 79¼. — OOSTENRIJK, Met. [illegible] 5 pCt. 75¼, 75⅛; Dito Nieuwe 2½ pCt. 39⅛, 39⅜ [illegible] Nieuwe 5 pCt. 79⅞, 80⅛, 80,$\frac{1}{16}$; Weenerb. bij *Goll* en [illegible] pCt. 63⅞; Mexik. 27,$\frac{3}{16}$, ⅜, ⅜; Venez. 3½ pCt. 29.

Bij geringen omzet waren heden onze binnenl. fondsen prijshoudend [illegible] Spaansche waren gedrukt. Men maakte zich eenigermate [illegible] rust over de zaak van Cuba. De handel vertoonde geene bij[illegible] levendigheid.

Russische onveranderd.

In Oostenrijksche was de stemming iets gunstiger, bij vrij [illegible] dige affaire in nieuwe 5 pCts.

Mexik. flaauwer.

Overigens leverde de markt in vreemde effekten niets b[illegible] rijks op.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto [illegible]

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 58⅜; Ard. a 510 [illegible] Binnenl. 3 pCts. $34\frac{15}{16}$; Metall. 5 pCt. 75¼; Dito 2½ pCt. [illegible]

AMSTERDAM, 7 *Sept.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ [illegible] Integralen 58⅜. Ardoins à 85 £ 14¾, $\frac{13}{16}$. Dito à 510 [illegible] 15. Binnenl. 3 pCts. $34\frac{15}{16}$, 35, $\frac{1}{16}$. 1 pCts. $16\frac{9}{16}$. Metalliek [illegible] 75⅛. Dito Nieuwe 80⅛, $\frac{1}{16}$, ⅛, $\frac{1}{16}$. Fransche Oblig. 3 pCt. [illegible]

In Spaansche en Oostenrijksche was tot verbeterde prijzen [illegible] zet vrij geanimeerd. Fransche waren iets flaauwer op het v[illegible] merk van Parijs van gisteren.

GOUDEN EN ZILVEREN SPECIEN.

Amsterdam, 5 *Sept.*

10 Guldenstukk. *f* 9.70 à 9.75	Piasters............ *f* 2.55 à	[illegible]
Nieuwe Dukaten. „ „	St. van 5 fr........ „ 2.34 „	[illegible]
Ger. Dito...... „ 5.60 „ 5.70	Brab. Kroonen.... „ 2.65 „	[illegible]
Guinjes........ „ „	Fransche Dito..... „ 2.70 „	[illegible]
Eng. Souv..... „ 11.85 „ 11,95	Pruiss. Thaler..... „ 1.75 „	[illegible]
Pistolen........ „ 9,55 „ 9.65	Baren Goud en Specien à *f* 1442.60 p. Ned. pond fijn...	11 à 11[illegible]
Louis d'or...... „ 10.90 „ 11.00		
St. van 20 fr... „ 9.45 „ 9.55		
Napoleon d'or.. „ „	Zilv. v. 1000 tot 300 *f* 104.50	[illegible]

ADVERTENTIEN.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van [illegible] DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHA[illegible] **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG [illegible]

...en September 1851. — VERSLAG van het BESTUUR der AFGEVAARDIGDEN ter ALGEMEENE VERGADERING, — KEUZE van NIEUWE LEDEN in het BESTUUR, enz.

R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** De COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in deze PROVINCIE berigt ...deze, dat er op VRIJDAG den 12den DEZER, des ...nds te zes uur, in het OMMELANDERHUIS, door haar ...n **HEELMEESTERS-EXAMEN** zal worden afgenomen.

GRONINGEN, ... September 1851.

De Commissie voornd., en uit haren naam: C. U. J. HUBER, *Secret.*

*** De **DIRECTIE** van de **KIESVEREENIGING *PRO PATRIA*** maakt bekend, dat in de ...RGADERING van den 26sten Augustus, uit een vroeger ...maakt **40**tal, tot **Kandidaten** voor het LIDMAATSCHAP van den GEMEENTERAAD der STAD ***GRONINGEN* gekozen** zijn de volgende **23** Heeren, wier ...nen alphabetisch gesteld zijn:

...r. M. BACKER.
...r. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
... VAN CALCAR, JR.
... CARDINAAL.
...r. J. J. CREMERS.
... TH. DOORNBOSCH.
...rof. J. BAART DE LA FAILLE.
... L. FOLMER.
...r. J. H. GEERTSEMA, Cz.
... W. VAN GIFFEN.
... HESSELINK.
... W. H. Baron VAN IMHOFF.
... W. C. Baron VAN ITTERSUM.
...r. L. BOTHENIUS LOHMAN.
... MEIJER.
...r. C. M. NAP.
... B. ONNES.
...r. J. W. QUINTUS.
... SLOT.
... J. SORMANI.
... UPMEIJER.
...r. B. WICHERS.
... ZEPER.

...RONINGEN, 27 Augustus 1851.

A. ZEPER, *President.*
Mr. N. VAN HASSELT, *Secretaris.*

NEÊRLANDS HEIL.

...e DIRECTIE VAN DE KIESVEREENIGING ***NEÊRLANDS HEIL*** herinnert de KIESGEREGTIGDEN, ... de onderstaande Heeren, wier namen alphabetisch ...eld zijn, door deze VEREENIGING tot **Kandidaten** ...r het LIDMAATSCHAP van den **GEMEENTERAAD** ...**STAD *GRONINGEN*** gekozen zijn:

...r. M. BACKER.
...r. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
... VAN CALCAR, Jr.
...r. J. J. CREMERS.
...H. BEEKHUIS DAMSTÉ.
... TH. DOORNBOSCH, buiten Apoort.
Prof. J. BAART DE LA FAILLE.
...r. H. O. FEITH.
... W. VAN GIFFEN.
...r. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP.
...K. VAN HOUTEN, buiten Steentilpoort.
...r. T. J. VAN IDDEKINGE.
...r. G. W. H. Baron VAN IMHOFF.
... W. C. Baron VAN ITTERSUM.
...r. L. BOTHENIUS LOHMAN.
...AN MEIJER, tusschen beide Markten.
...r. A. OUDEMAN.
...r. J. W. QUINTUS.
...r. I. L. SCHAAP.
... SLOT.
... J. SORMANI.
...r. G. ACKER STRATINGH.
...r. H. J. TRIP.

GRONINGEN, 3 September 1851.

De Directie der Vereeniging:
H. A. SPANDAW, *President.*
I. L. SCHAAP, *Secretaris.*

KIESVEREENIGING VRIJHEID EN ORDE.

...n de VERGADERING van den 1sten September 1851 uit het vroeger opgemaakte **dubbeltal**, na behoorlijke **aanvulling**, noodzakelijk geworden door het ...**anken** voor de **Kandidatuur** van de Heeren ... W. WOUTERS, J. G. HOLTHUIS en F. DE WITT, navolgende **23**tal **KANDIDATEN** voor den **GEMEENTERAAD** bij **eindkeuze** verkregen, namelijk ...eeren:

... DOMMERING.
... VAN HOUTEN.
...r. W. DE SITTER.
...r. G. W. H. Baron VAN IMHOFF.
... B. ONNES.
... SWAAGMAN, Junior.
... TH. DOORNBOSCH.
... J. ROELFSEMA.
...r. W. WOLTHERS.
...AN MEIJER.
...r. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
... UPMEIJER.
... SLOT.
...r. R. Y. MULLER.
...r. L. B. LOHMAN.
...r. J. J. CREMERS.
... VAN CALCAR, JR.
... ZEPER.
... T. MULDER.
...r. L. ALI COHEN.
... W. VAN GIFFEN.
...r. B. WICHERS.
... MEES.

Uit naam van het Bestuur:
J. SWAAGMAN, JR., *President.*
E. DOMMERING, *Secretaris.*

TENTOONSTELLING.

Het BESTUUR der **TENTOONSTELLING** voor ...***LAND-*** en ***TUINBOUW***, te houden te *Groningen*, ... SEPTEMBER 1851, meent het Publiek te moeten herinneren, dat de tot die Tentoonstelling bepaalde dagen zijn de 24ste, ...ste en 26ste September, en dat bij de ondergeteekenden, Leden van het Bestuur der Tentoonstelling, alsook bij de Leden der Commissie van Landbouw in de provincie *Groningen*, op franko aanvrage, *Programma's* dier Tentoonstelling, *kosteloos* verkrijgbaar zijn.

Het Bestuur heeft met genoegen vernomen, dat er, behalve granen, enz. enz., ook *werktuigen* voor den landbouw en bepaaldelijk Amerikaansche en andere verbeterde *ploegen* op die Tentoonstelling zullen worden ingezonden. Het rekent het van belang, dat die werktuigen vóór de Tentoonstelling *beproefd* worden. Het heeft daarom gaarne aangenomen het aanbod van het Bestuur der *Landhuishoudkundige School* te *Groningen*, om die werktuigen kosteloos te doen beproeven aan de boerderij van genoemde School te *Haren*, waar andere werktuigen ter vergelijking en een *krachtmeter* (*dynamometer*) voorhanden zullen zijn.

Het Bestuur noodigt dien ten gevolge alle inzenders van werktuigen uit, om van hun voornemen ter inzending voor of op den 16den September 1851 franko berigt te geven aan den Secretaris van het Bestuur der Tentoonstelling, den Heer J. SWAAGMAN JR., te *Groningen*, en de werktuigen zelve, met een kennelijk teeken voorzien, op VRIJDAG den 19den September 1851 franko te zenden, ten Huize van den Kastelein BRUGMA, buiten de Heerepoort, te *Groningen*; zullende de Commissie de kosten van verzending naar *Haren* enz. voor hare rekening nemen en voor de plaatsing der voorwerpen in het lokaal der Tentoonstelling zorg dragen.

De beproeving der Ploegen en andere werktuigen zal plaats hebben aan de Boerderij der Landhuishoudkundige School te *Haren*, op MAANDAG den 22sten September 1851, des morgens te 10 uur precies.

GRONINGEN, 9 Augustus 1851.

Het Bestuur der Tentoonstelling:
H. C. REINDERS.
H. C. VAN HALL, *Voorzitter.*
Jhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE.
J. SWAAGMAN, JR., *Secretaris.*
Jhr. Mr. W. GOCKINGA.
M. HESSELINK, JR.
Dr. P. TRESLING.

KORT VERSLAG

van de Vereeniging: ***Nut en Genoegen***, *te Groningen, gedurende de Wintermaanden van 1850 en 1851.*

De ondergeteekenden, uitmakende het Bestuur der Vereeniging, boven genoemd, geven ook nu weder, even als vroeger, een kort verslag aan hunne geëerde stadgenooten van hunne werkzaamheden op Zondag avond gedurende de laatst verloopen wintermaanden, ten behoeve van den arbeidenden en dienstbaren stand.

Allereerst brengen zij hunnen dank toe aan allen, die door hunne milde bijdragen krachtig medewerkten om hen in staat te stellen, hunne inrigting tot stand te houden en door dezelve veelzijdig werkzaam te zijn tot *nut* en *genoegen* van een zeer aanzienlijk getal hunner medemenschen, die bij het gemis van dezelve gewis den Zondagavond op eene min doelmatige, zoo niet op eene berispelijke en ergerlijke wijze zouden hebben doorgebragt.

De bijeenkomsten hadden, even als in de beide vorige jaren, weder plaats ten huize van den Kastelein TIDDENS in de Korenbeurs. Het lokaal werd telkens te half zeven geopend. De werkzaamheden vingen te 7 uur aan en duurden tot eenige minuten voor 9 uur, terwijl aan hen, die niet te 9 uur behoefden te huis te zijn, verlof werd gegeven tot half 10 uur te blijven, waarvan nogtans nimmer gebruik werd gemaakt.

Iedere zamenkomst werd aangevangen met pianospel en koorgezang of door beide vereenigd; ook werd er tusschen de werkzaamheden meermalen kunstmatig gezang door een mannenkoor of door een deel der volkszangschool uitgevoerd.

Er werden, als altijd, telkens twee hoofdwerkzaamheden verrigt. Deze bestonden ook nu weder in het reciteren van gepaste verzen, in het mededeelen van nuttige verhalen, het vertellen van leerzame geschiedenissen, het doen van natuurkundige proeven tot opheldering van verschillende verschijnselen in de natuur, die men dagelijks opmerkt, het vertoonen van mechanische aardigheden en wat dies meer zij. Die werkzaamheden werden bovenal ook afgewisseld door *onderling gezang* van daarvoor gedrukte liederen en *vrije gesprekken*. — De ververschingen, die alleen in *koffij* en *bier* bestaan, waren voor eenen zeer matigen prijs verkrijgbaar gesteld. Voor het minst was één lid van het Bestuur in iedere bijeenkomst tegenwoordig, om den afloop te regelen en voor de goede orde te waken.

Van onderscheidene werkende leden, waarvan het getal bij de 50 bedraagt, ondervond het Bestuur ijverige medewerking; het betuigt hun daarvoor thans den hartelijksten dank, en verzoekt hen dringend hun die medewerking ook verder te willen verleenen.

Dat de Vereeniging ook nu weder doelmatig werkzaam was, bewezen vooral de talrijke opkomsten der menschen ten wier behoeve zij is opgerigt en het gedrag van dezelve, waardoor het Bestuur de arbeid gemakkelijk en tevens aangenaam werd gemaakt. Niet een enkele maal toch werd de goede orde gestoord. Voorts werd het Bestuur meermalen overtuigd door de aangehevene klagten van onderscheidene kroeghouders over den minderen toeloop van de dienstbaren op Zondagavond en de getuigenissen van de politie-autoriteiten hieromtrent, dat het met *vrucht* werkzaam was voor het doel der vereeniging zich voorstelt.

Hierdoor aangemoedigd, heeft het Bestuur besloten, om dezen nuttigen arbeid, die ook weldadig voor de huisgezinnen werkt, voort te zetten en niet te vertragen. Het hoopt op de voortdurende ondersteuning van alle stadgenooten, die gaarne willen medewerken tot veredeling van den arbeidenden en dienstbaren stand, en zal dan ook nu weder, als in de twee vorige jaren, de vrijheid nemen, biljetten ter teekening voor de instandhouding der inrigting bij de ingezetenen rond te zenden; terwijl het vriendelijk verzoekt om eene krachtige ondersteuning, ten einde onbekrompen voort te kunnen werken tot bevordering van het doel der Vereeniging.

GRONINGEN, 8 September 1851.

Het Bestuur voornoemd:

C. H. VAN ANKUM.	E. J. DIEST LORGION.
B. BRUGSMA.	J. KOOL, *Secretaris.*
E. DOMMERING, *Penningm.*	C. RIKKERS.
J. A. EBERWEIN.	R. G. RIJKENS.
W. GERHARDS, *Voorzitter.*	*Dr.* A. H. SWAAGMAN.
Dr. W. GLEUNS.	*Mr.* B. D. H. TELLEGEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

K. FUHRI,
Weduwenaar van C. G. THIEME,
met
M. SCHAANK.

'S GRAVENHAGE, 6 September 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. VAN DER BAAN,
van *Sappemeer,*
met
M. S. MEIJER,
van de *Kalkwijk.*

AMSTERDAM, 4 September 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

P. L. DE BOER
met
G. C. RENKEN,
van de *Hamdijk.*

NIEUWE SCHANS, 5 September 1851.

*** Getrouwd:

S. NOORDHOFF, van *Groningen,*
met
F. DE POEL, van *Grijpskerk.*

GRIJPSKERK, 6 September 1851.

*** THAMEN AAN DEN AMSTEL, 30 Augustus 1851. Bevallen van eene DOCHTER ... RIJKEBOER, Echtgenoot van

JAN BIERMAN, JUNIOR.

*** Heden beviel van eene doode *DOCHTER* G. L. STEEN, geboren SIKKENS.

HOOGKERK, 5 September 1851
Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 6 September 1851. Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER A. M. M. UCHTMANN, geliefde Echtgenoot van

Dr. **B. H. J. KOETS.**

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON MARGARETHA GEZINA SWARTE, Echtgenoot van

G. SCHOLTENS,
Blokmaker.

GRONINGEN, 6 September 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON ANNA ROZEMA, geliefde Echtgenoot van

H. T. N. SCHOTSMAN,
Genees-, Heel- en Vroedmeester.

NORG, 6 September 1851.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe J. M. HELMICH, geliefde Echtgenoot van

Mr. **W. C. I. J. CREMERS.**

WINSCHOTEN, 7 September 1851.

*** Overleden te *Leek* de Heer HENDRIK WICHERS, *Student in de Regten aan de Hoogeschool te Groningen*, in den ouderdom van ruim 25 jaren, Zoon van

Mr. **H. P. WICHERS,** en
M. M. WICHERS—SCHÖNFELD.

LEEK, 1 September 1851.

*** Na eene kortstondige doch hevige ziekte overleed heden, tot onze bittere smart, mijne innig geliefde Echtgenoot LAMBERDINA BEUKER, in bijna 31jarigen ouderdom. Even drie jaren mogt ik in den gelukkigsten echt met haar doorbrengen, waarin zij mij twee Kinderen schonk, te jong om haar verlies te beseffen; maar diep wordt zij betreurd door mij, mijne Kinderen uit een vorig huwelijk, voor welke zij eene uitgelezene Moeder was, hare bejaarde Moeder en verdere Familie, terwijl allen, die haar gekend hebben, onze droefheid zullen billijken.

KROPSWOLDE, 1 September 1851.

O. ATZEMA KRUIGER, *Predikant.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Dochter CATHARINA, in den ouderdom van 19 jaren en 2 maanden.

HOOGEZAND, 3 September 1851.

B. EEKMA.
A. C. EEKMA, gebr. LIJPHART.

P.S. Uitwendige rouw wordt er niet gedragen.

*** Heden morgen te 5 uur werden wij in diepen rouw gedompeld, daar het Gode behaagde, mijne zeer geliefde Echtgenoot WOPGIEN TJAPKES HOPMAN door den onverbiddelijken dood tot zich op te roepen. Zij bereikte den ouderdom van 59 jaren en bijkans 10 maanden, en na eene gelukkige echtvereeniging van bijkans 38 jaren; mij nalatende twee Zoons en eene aangehuwde Dochter, die met mij het verlies van eene zoo zorgdragende Echtgenoot en Moeder grootelijks betreuren.

NIEUW SCHEEMDA, 4 September 1851.

J. H. EPPENS.

*** GRONINGEN, 6 September 1851. Na een lijden van twee jaren, overleed heden mijne innig geliefde oudste Dochter ANNA CORNELIA, in den ouderdom van 32 jaren, tot diepe droefheid van mij en hare Zusters.

Wed. **P. HAGEDOORN,**
geb. **HAMPPEL.**

*** Het ZOONTJE, ons voor bijna zes weken geschonken, werd ons heden tot onze droefheid door den dood ontnomen.

H. E. ROZEMA.
H. ROZEMA,
geb. **MIEDEMA.**

GRONINGEN, 7 September 1851.

*** UITHUIZEN, 7 September 1851. Deze Zondag is mij tot een' treurigen gedenkdag geworden, door het overlijden van mijne dierbare Gade IDA ALAGONDA ELIZABETH LOHMAN, in het 69ste jaar hares levens en het 41ste onzer gelukkige echtverbindtenis. Juist in de voormiddagsure, toen de Gemeente ter openlijke Godsdienst vergaderd was, werd zij tot hoogere Godsverheerlijking opgeroepen. Twee Kinderen, benevens twee Aangehuwden, beweenen met mij haar gemis hier beneden, doch met gelatenheid wenschen wij in de schikking des Hemelschen Vaders te berusten.

L. MEIJER BROUWER.
Predikant.

Eenige kennisgeving.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven: DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, uitgegeven onder toezigt van

***Mr.* A. OUDEMAN.**

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde ***f* 4—90** *in Zakformaat* en ***f* 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** **P. VAN ZWEEDEN**, te *Groningen*, heeft uitgegeven:

Dr. ***W. HECKER***, SCHETS DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS. Leer- en Leesboek voor School en Huis. *f* 0,60. DITO in kl. 8vo, 2 stukjes, 32½ Ct.

Dr. ***P. H. FREGDER***, SCHETS DER GRIEKSCHE EN ROMEINSCHE LETTERKUNDE. Naar 't Deensch door Dr. ***W. HECKER***. *f* 1,40.

Dr. ***R. ENGER.*** BEKNOPTE GRIEKSCHE SPRAAKKUNST. Naar 't Hoogduitsch door Dr ***W. HECKER***, *f* 1,40.

————————, OPSTELLEN TER VERTALING VAN 't GRIEKSCH IN 't HOLLANDSCH en VAN 't HOLLANDSCH IN 't GRIEKSCH. *f* 1,20.

DIE UNENTBEHRLICHSTEN REGELN DER DEUTSCHEN SPRACHE, zum auswendig Lernen. 20 Ct.

*** Bij **S. JOUSTRA**, te *Hoogezand*, is uitgegeven (alom en mede verkrijgbaar te *Groningen*, bij **R. J. SCHIERBEEK**): **IETS UIT DE VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS, 1795—1805,** of **Hoe zijn de *Landprovinciën* aan den *Nationalen Schuldenlast*, – hoe is *Nederland* aan het *thans bestaande* BELASTING-STELSEL gekomen?** De prijs is 25 ct.

Deze Brochure stelt de handelingen van Holland tegenover de Landprovinciën, tijdens de Bataafsche Republiek, in een helder licht, en zal, ook onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden, den Vrienden des Volks in Nederland niet onwelkom zijn.

DE BOEKZAAL DER GELEERDE WERELD

en TIJDSCHRIFT VOOR DE PROTESTANTSCHE KERKEN ENZ. geeft in haar No. voor Augustus 1851, onder de Rubriek *Kerkelijke Mededeelingen en Beschouwingen*, een zeer belangrijk artikel over de **BROCHURE** van ***Prof. HOFSTEDE DE GROOT.***

De prijs van dit *door hare nieuwe Redactie belangrijk Maandwerk* is per Jaargang *f* 3,60.

GYMNASIEN EN INSTITUTEN.

De Boekhandelaar **H. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, debiteert met succes:

***Hakbijl*, Handleiding tot het lezen en beoefenen der Engelsche Taal.** *Derde druk f* 0,90.

——— **Grondbeginselen om het Engelsch te leeren spreken.** *Tweede druk.* *f* 0,75.

——— **Verzameling van Koopmansbrieven** .... *f* 1,25.

——— **Gronden der Engelsche Spraakkunst** .... *f* 1,25.

——— **Verzameling van Engelsche Gesprekken** .... *f* 0,90.

***Petiscus*, de Olympus, of Mythologie der Egyptenaren, Grieken en Romeinen.** Met Platen .... *f* 1,80.

***Cannabich*, Aardrijkskunde.** *Tweede Uitgave* .... *f* 1,25.

***Van der Maaten*, Kleine Aardrijkskunde** voor Schoolgebruik. *Derde druk* .... *f* 0,50.

***Frijlink's* Kleine School-Atlas.** *Derde Druk* .... *f* 1,25.

Binnen weinige dagen zal bij opgemelden Uitgever verschijnen en bij alle soliede Boekhandelaren worden verkrijgbaar gesteld: De *eerste Aflevering*, benevens Conspectus en Inteekenbiljet van een nieuw Kaartwerk, getiteld:

NIEUWE HAND-ATLAS DER AARDE,

in haren tegenwoordigen toestand,

in tweeëntwintig Kaarten, naar de beste bronnen uitvoerig bewerkt door of onder toezigt van ***H. Frijlink***, en in Koper gebragt door onze voornaamste Kaartgraveurs.

Dit Kaartwerk, geheel nieuw in aanleg en uitvoering, zal in *vier* Afleveringen kompleet zijn, die ieder bij inteekening *f* 3,90 zullen kosten. De tweede Aflevering ziet *nog dit jaar* het licht, en de twee overige zullen spoedig volgen.

*** Door den Boekhandelaar **C. C. VAN DER HOEK**, te *Leiden*, is op heden verzonden:

1. Het 2de of laatste gedeelte van het **Handboek voor de Vrienden der Zendingszaak**, ten gebruike bij het houden en bijwonen der Maandel. Bedestonden voor de uitbreiding des Christendoms; naar het Hoogduitsch door *A. RUTGERS VAN DER LOEFF*, Theol. Dr en Pred. te *Leiden*. Prijs .... *f* 2,15.
   De prijs van het geheele Werk met Register, benevens de *Wereldkaart der Christelijke Zendingsposten*, in net gedrukt Omslag, is .... *f* 5,50.
   De Wereldkaart afzonderlijk .... *f* 0,35.
2. *R. T. MAITLAND*, **System. beschrijv.** der **Dieren**, welke in *Noord-Nederland* of aan deszelfs Kusten voorkomen, met bijvoeging van derzelver synonymen, benevens der plaatsen waar dezelve gevonden zijn; gerangschikt naar Prof. J. VAN DER HOEVEN's *Handboek der Dierkunde*. 2de uitgave. Prijs .... *f* 3,00.
3. *J. VAN VONDEL'S* **Gysbrecht van Aemstel**; met Aanteekeningen door *J. M. SCHRANT*, Hoogleeraar. 1 Deel, 8vo, met Titelvignet. *f* 2,50.
4. **Brief** van ***J. A. de Fremery*** aan den Hoogleeraar ***G. J. Mulder*** .... *f* 0,25.

Nog is bij hem uitgegeven:

Prof. *A. H. VAN DER BOON MESCH*, **Leerboek der Scheikunde**, met toepassing op Kunsten en Fabrijken. 3 Dln. .... *f* 13,95.

Prof. *W. H. de VRIESE*, **Plantenkunde**, voor Apothekers en Artsen. 2 Dln., 53 bladen druks, ruim 780 pagina's .... *f* 5,50.

PH. L. GEIGER, **Handboek der Artsenijbereidkunde.** 2 zware Boekdeelen .... *f* 15,40.

Dr. *W. M. S. JUNIUS*, Algem. en bijzond. Herkennings- en Teekenleer der **Inwendige Ziekten.** *f* 2,50.

Prof. *G. J. VERDAM*, **Summar.** der **Goniometrie.** 2de druk .... *f* 2,00.

——— **Summar.** der **Sphaer. Trigonometrie** .... *f* 1,00.

——— **Handleiding** tot verstand der toepassing van de **Sphaer. Trigonom.** ...... *f* 1,10.

J. VAN VOORST, **Beknopt zamenstel der christel. beschouw. Godgeleerdheid** .... *f* 4,50.

Prof. *C. J. VAN ASSEN*, **Leiddraad** voor het **coll.** over het **Burgerl. Wetboek** .... *f* 6,30.

Prof. *J. M. SCHRANT*, **de Kimbren** en hunne lotgevallen .... *f* 0,90.

———, **Hoofdregelen** betreffende de Stijl en Welsprekendheid .... *f* 0,60.

Prof. *P. HOFMAN PEERLKAMP*, **Summar. Veteris Historiae** ed. *Altera* .... *f* 1,25.

Prof. *J GEEL*, **Onderzoek en Phantasie.** 2de druk .... *f* 2,40.

VOOR HEEREN LIEFHEBBERS DER JAGT:

***A. H. VERSTER VAN WULVERHORST*, JAGTHANDBOEKJE voor *NOORD-NEDERLAND*,** .... *f* 0,80

AANBESTEDING.

Op VRIJDAG den 12den September 1851, des namiddags te drie uur, zal, onder nadere goedkeuring, door COMMISSARISSEN, belast met het beheer des KUNSTWEGS van *WINSCHOTEN* naar de *HANNOVERSCHE GRENZEN*, ten Huize van den Kastelein **J. B. KROON**, te *Nieuwe Beerta*, worden aanbesteed:

Het bouwen van een TOLHUIS bij gemelden weg, in de nabijheid van het Huis van genoemden KROON, te *Nieuwe Beerta*, met bijlevering der benoodigde MATERIALEN.

Het Bestek en de Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen op het RAADHUIS te *Winschoten* en bij den Kastelein J. B. KROON, te *Nieuwe Beerta*.

WINSCHOTEN, 3 September 1851.

De Commissarissen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *President.*
POST VAN VENEMA, *Secretaris.*

HERBESTEDING.

Op ZATURDAG den 13den September 1851, des voormiddags te elf uur, zal, in het GEMEENTEHUIS te *HAREN*, door het GEMEENTEBESTUUR aldaar, in het openbaar worden Herbesteed: **Het BOUWEN eener NIEUWE SCHOOL te ONNEN.**

*** De **SCHEPPERIJEN *Wirdum* en *Ten Post*** publiceeren door deze, dat de **PASSAGIE** bij het **ENZELENZER-MHEDEN-MAAR**, in den GROOTEN of STADS KLEIWEG tusschen de Wirdummer en Loppersummer Klapbruggen, van af HEDEN gedurende **acht dagen** is **GESTREMD.**

Namens de Schepperijen voornoemd:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING.

Tusschen *AMSTERDAM* en *GRONINGEN*, **dagelijks**, behalve Zaturdags, over *KAMPEN*, *ZWOLLE*, *MEPPEL* en *ASSEN*, en in dadelijke aansluiting met de **DILIGENCE** der Maatschappij tusschen *ASSEN*, *WILDERVANK* en *VEENDAM*.

Vertrek van *AMSTERDAM* 's morg te 7 uur; aankomst te *GRONINGEN* 's avonds circa te 11 uur.

Vertrek van *GRONINGEN* 's avonds te 10½ uur en aankomst te *AMSTERDAM* 's namiddags circa te **3½ uur.**

Corresponderende te *AMSTERDAM* op de Spoortreinen naar *HAARLEM*, *LEIDEN*, *'s GRAVENHAGE*, *ROTTERDAM*, *UTRECHT* en *ARNHEM* en de STOOMBOOTEN op *ZAANDAM*, *ALKMAAR* en het *NIEUWEDIEP*.

Stoompakket-Vaart

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN BORDEAUX.

Op den 1sten *November e.k.*, zal met het nieuw gebouwd Nederlandsch Schroefstoomschip ***BORDEAUX***, gevoerd wordende door Kapitein M. J. FRANTZEN, eene nieuwe geregelde Dienst aangevangen worden tusschen

Rotterdam en Bordeaux.

De afvaarten zullen vooreerst iedere 20 dagen van beide Havens plaats hebben; de datums zullen nader worden bekend gemaakt.

Dit prachtig Stoomschip, groot 550 Tonnen, hebbende een ruim Tusschendek, is voorzien van Machines van nominaal 110 Paardenkracht, **is** uitmuntend uitgerust voor een aanzienlijk getal PASSAGIERS, en expresselijk ingerigt tot het vervoer van WIJNEN, KAAS en alle andere GOEDEREN. De overtogt zal geschieden in 3 dagen.

Deze Dienst in Correspondentie zijnde met de verschillende Transportmiddelen, zoowel te Land als te Water, van *Bordeaux* naar *Marseille*, *Toulon*, *Cette*, *Bayonne*, *Montpellier*, *Bilbao*, *Santander*, *Perpignan*, *Nantes*, *Angoulême*, *Limoges*, enz., zoo kunnen alle Goederen langs dezen weg in korten tijd, en tot zeer billijke Condities, van en naar het Zuiden van *Europa* overgevoerd worden.

Nadere inlichtingen omtrent Vrachten van Passagiers en Goederen, zijn te bekomen ten Kantore van

SMITH & Co., *Rotterdam*.
ALBRECHT & FILS, Agenten, } te
ANDRÉ FERRIÈRE & NEVEUX, } *Bordeaux*.
Cargadoors,

Donderdag den *18den* ***S****eptember* 1851, 's morgens te 10 uur en vervolgens, zal, ten verzoeke van — en voor de Bovenwoning bewoond door den Heer JANSEN, boven den Heer SCHATTENBERG, aan de Vischmarkt alhier, publiek worden verkocht: deszelfs nette **INBOEDEL**, bestaande in EIKENHOUTEN KABINET, MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, DITO RONDE EN ANDERE TAFELS, DITO STOELEN met Trijpen en Matten Zittingen, PENDULE, HALVE KASTKLOK, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKWERK, TAFELZILVER, beste BEDDEN met TOEBEHOOREN, LINNEN en TAFELGOED, VLOERKLEEDEN, GANGLANTAREN, KAGCHELS, waaronder eene **KOOKKAGCHEL**, en hetgeen meer te bezien zal zijn Woensdag bevorens, des namiddags van 2—6 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH YPEN HOUT.

MAANDAG den 15den September 1851, 's morgens te 11 uur, zullen, bij de Behuizing van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleine poortje bij *Groningen*, worden verkocht: eene partij **YPEN BOOMEN** van diverse dikte en lengte.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,

op DINGSDAG den 16den September 1851, des voormiddags te elf uur, voor werkelijke Houtkoopers, aan den Molen ***de Vriendschap***, van den Heer H. BLAUW, buiten het Kleine poortje bij *Groningen*, van eene groote, voor Oostzeesche rekening aangevoerde Lading **DANTZIGER GREENEN KROONBALKEN**, en eene groote partij **DITO DEELEN**, welke zoo veel mogelijk Voetstoots zullen worden verkocht.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast* s gedenkt, op VRIJDAG den 12den September 1851, des morgens te elf uur, ten verzoeke van EIBE ROELFS HOLTROP, Landbouwer te *Doezum*, en de Erven zijner overledene Ehevrouw SAPKE WILLEMS POSTEMA, publiek, op Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen: **LEVENDE HAVE; BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; HUISMEUBELEN; TE VELD STAANDE GRANEN,** als: HAVER, ROGGE en BOEKWEIT; eene partij **TURF** en wat verder zal worden gepresenteerd.

Mr. D. ROESSINGH,
Nots.

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 13den September 1851, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van eene groote partij **VUREN MAATS- en OVERMAATS BALKEN**, nieuw aangevoerde **RIGA- en STETTINER GREENEN BALKEN,** en eene groote partij **JUFFERS, KOLDERS,** [...] **LINGS, DEELEN, ens.**

NB. Eene groote partij **JUFFERS** zal voo[...] worden verkocht.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

TE HUUR:

eene **BOVENWONING** aan de Vischma[...] boven den Heer F. R. SCHATTENBERG.

Eene BOVENWONING

TE HUUR, tegen November, in de Brugstr[...] wordende door Mevr. DE WAL bewoond.

Eene a 2 **GEMEUBELEERDE of** [...] **GEMEUBELEERDE BENEDEN-A**[...]**TERKAMERS *TE HUUR***, bij A. TE[...]BERG, aan de Groote Markt te *Groningen*.

De ondergeteekende beveelt zich tot het doen **CONVERTEREN** [...] **5 pCt. *ARDOIN SPANJE*** [...] ***COUPONS*** in **NIEUWE 1** [...] **OBLIGATIËN** met **opklimmende Rente.**

GRONINGEN, 9 September 1851.

J. A. VAN HASSELT,
Oosterstraat, lett. D no. 27.

De ondergeteekende door Aan[...] EIGENAAR geworden zijnde van [...] **AFFAIRE in GLAS, POR**[...]**LEIN en fijn en grof AAR**[...]**WERK**, vroeger door nu wijlen zijne Moeder, de W[...] J. K. DE VRIES, gedreven, maakt hiermede bekend, [...] hij daarbij een' **KRUIDENIERSWINKEL** is be[...]nen, waarmede hij zich nu in BEIDE VAKKEN ten vrie[...]lijkste aanbeveelt, terwijl hij zal trachten door eene [...]rate en soliede behandeling zich die gunst waardig te [...]ken, welke zijne Ouders hier eene reeks van jaren ruimschoots hebben mogen ondervinden.

UITHUIZEN, 8 September 1851.

M. J. DE VRIES.

NB. Bij denzelven staat nog, voor een' zuinigen prijs, **ANTIEK EIKENHOUTEN KABIN**[...] te ***KOOP.***

Ondergeteekende voelt zich gedron[...] de Heeren Gebrs. **SCHUTTE** [...] **WEILER**, te *Amsterdam*, ope[...] zijne tevredenheid te betuigen over e[...] door H. Ed. gefabriceerde en aan hem, in zijne Fab[...] van **AARDAPPEL-SIROOP, BEENZWAR**[...] enz., geleverde **STOOMMACHINE** met **KETE**[...] de eerste van 24, de laatstgenoemde van 40 p. kr., als hebbe[...] beide bij proefneming uitmuntend voldaan. — In 't bij zon[...] erkent hij den onvermoeiden ijver en wezenlijke bekwa[...]heid van den Heer W. WEILER, als uitvoerend perso[...] die hem in zeer korten tijd eene even eenvoudige [...] doelmatige inrigting daarstelde, iets wat zich zoo [...] aanbeveelt.

HOOGEZAND, 1 September 1851.

W. A. SCHOLTEN,
Fabrikant.

De ondergeteekenden berigten hiermede, [...] de Heer G. A. RIEPMA, te *GRONING*[...] zich belast heeft met het innemen, o[...] maken en bezorgen van orders

BLOEMBOLLEN ENZ[...]

voor de ***Provincie Groningen;*** zijnde de **CAT**[...]**LOGUSSEN** op *franko* aanvrage bij Z.Ed. verkrijgb[...]

HAARLEM, 1 September 1851.

V. SCHERTZER & ZONEN.

MODÉRATEUR AURÉOLE LAMPE[...]

zoowel in **Brons, Porselein,** als **Kristal,** [...] de Fabrijk van den Heer **CAPIJ,** te *Parijs*, zij[...] grooten voorraad weer op nieuw bij **J. KAMPE**[...] *Oude Ebbingestraat*, ontvangen.

Deze **Lampen** overtreffen alle andere Modérateur-L[...]pen niet alleen door hare **sierlijkheid** en **nethe**[...] maar bovenal door hare **deugdzaamheid** en [...]**structie.** Ieder dezer Lampen is gegarandeerd en da[...] op de pijp met **C. Y.** gemerkt. — Daar ik m[...] WINKEL meer in **KINDERSPEELGOEDER**[...] **ZIJDEN** en **KATOENEN PARAPLUIE**[...] andere **ARTIKELEN** heb uitgebreid, zal ik *niet* w[...] met eene Kraam op de aanstaande *Kermis* staan, maar [...] in mijnen Winkel voorhanden hebben; verzoekende v[...]delijk gunst en rekommandatie.

VERHUISD van het SCHU[...] DIEP naar de **Oude Kijk-in-'t-**[...] **straat,** het vierde Huis van den Bo[...]

E. DE MUINCK,
Koopman in Sterke Dranken en Kruidenierswaren.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN,** *GEKWA*[...]*FICEERDE KOLLEKTEURS* te *Groningen*, zijn v[...] **215**de *STAATS-LOTERIJ* (waarvan de 1ste KLAS[...] MAANDAG den 8sten September 1851 is begonne[...] trekken) **LOTEN** volgens *Prijscourant* te bekomen.

Een geaccrediteerd **HANDELA**[...] in ***Granen*** te dezer Stede, die [...] zijne gewone werkzaamheden nog [...] en lust overheeft, biedt zich aan [...] **DEELGENOOT** of **BELANGHEBBENDE** [...] deze of gene zaak of eenige andere Betrekking. A[...] met franko brieven, onder Lett. A. B. C., aan het [...]REAU dezer COURANT.

Men verlangt met November aans[...]de, of eerder, in eene **APOTHE**[...] te ***LEEUWARDEN:*** een [...] kwaam **BEDIENDE,** of **IEMA**[...] die eenigen tijd in het Vak werkzaam is geweest. [...] met *franko* brieven, onder letter N, bij den Boekver[...] J. W. BROUWER, te *Leeuwarden*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschap*[...]

AUGUSTUS en SEPTEMBER 1851.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
31	761,60	763,58	765,09	13,9	15,7	12,5	0,77	0,83	0,82	N.N.W.	N.W.	N.W.	betrokken	betrokken	betrokken
1	764,20	763,29	762,87	13,6	17,2	15,2	0,94	0,89	0,94	Z.W.	N.	„	regen	„	„
2	759,22	759,33	761,28	15,0	18,0	14,1	0,97	0,88	0,88	W.	N.N.O.	N.O.	„	„	bewolkt
3	763,17	762,33	761,17	15,3	17,8	15,6	0,90	0,68	0,84	N.O.	N.O.	N.N.W.	bewolkt	bewolkt	„
4	756,91	757,14	758,23	14,8	16,8	15,0	0,92	0,79	0,87	O.N.O.	„	N.O.	„	betrokken	betrokken
5	760,35	761,74	763,54	16,6	18,0	15,2	0,89	0,76	0,88	N.N.O.	N.N.O.	niet gez.	betrokken	„	regen
6	766,33	766,96	767,73	14,0	16,1	13,1	0,66	0,67	0,79	N.W.t.N.	N.W.	N.O.	bewolkt	bewolkt	bewolkt

Gemidd. over de maand Augustus: 761,11 17,7 0,78 regen: 7,98 strepen.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 9den September 1851, *no.* 72.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Ten gevolge van de klagten over de veelvuldige diefstallen en rooverijen te Smyrna en omstreken en over de aldaar heerschende onveiligheid, door de vreemde consuls te dier plaatse aan de gezanten hunner regeringen te Konstantinopel ingezonden, hebben laatstgen. vertoogen aan de Porte gerigt ten einde van haar eene bepaalde verklaring te verkrijgen omtrent de bescherming, welke zij willens is aan de Franken te verleenen. Thans meldt men, dat de Porte zich tot handhaving der oude traktaten, volgens welke zij de veiligheid van personen en goederen der Franken waarborgt, bereid verklaart en reeds aan den als haren buitengewonen commissaris naar Smyrna gezonden *Achmed*-pacha last gegeven heeft om de gestrengste maatregelen tot herstel der openbare veiligheid te nemen.

ITALIE.

Uit Rome meldt men, dat de anarchistische partij thans haar stelsel, om den dolk te bezigen, heeft laten varen en aangevangen heeft zich op zijn Oostenrijksch, d. i. met stokslagen, te wreken. Geestelijken, welke zich des avonds in hunne kleeding op straat vertoonen, loopen gevaar van een dragt slagen te ontvangen; dit lot heeft reeds verscheidene geestelijken getroffen. De policie gaat met dubbele waakzaamheid en gestrengheid te werk.

Intusschen is de assessor der directie van politie, de heer *Dandini*, is door een' sluipmoordenaar met een' dolk in den buik gewond.

Er is huiszoeking gedaan bij den heer *Alessandroni*, een hoofdambtenaar der staatssecretarij. Er moeten gewigtige ontdekkingen zijn gedaan.

— De berigten uit Napels melden, dat aardbevingen in onderscheidene plaatsen van het land groote schade hebben aangerigt. Inzonderheid de provincie Basilicata heeft daarvan geleden. „ Meer dan vijftig dorpen — meldt de berigtgever van de Londensche *Times* — hebben meer of minder geleden. Maar Melfi, eene stad van 10,000 inwoners, is het ergst geteisterd; drie vierden der stad liggen in puinhoopen; het aantal personen, die daarbij omgekomen zijn, bedraagt, zoo veel men nu reeds weet, 700, terwijl 200 anderen gekwetst zijn. Kortom, eene welvarende en volkrijke landstreek is geheel verwoest.

DUITSCHLAND.

Bij de Bondsvergadering wordt veel gewigt gehecht aan de inrigting van het centraal bestuur van policie voor geheel Duitschland. Naar men verzekert, zal hetzelve in Leipzig worden gevestigd, en wordt de Saksische hoofd-ambtenaar *Eberhard* als de aanstaande voorzitter van hetzelve genoemd.

— Den 2den dezer is te Stuttgard een koninklijk bevel afgekondigd, waarbij alle militairen van het Wurtembergsche leger, met uitzondering van den minister van oorlog, ontslagen worden van den eed op de staatsregeling.

WEENEN, 3 September.

Van den kant onzer bewindslieden wordt gemeld, dat, volgens eene daaromtrent geslotene overeenkomst tusschen het Oostenrijksche en het Russische gouvernement, Oostenrijk 3,683,236 roebels aan Rusland te betalen heeft voor de militaire medewerking tot demping van den opstand in Hongarije ten jare 1849; dat daarvan een bedrag van 683,236 roeb. in Oostenrijksch zout, en de overige 3 millioenen, met bijberekening van 5 pCt rente, in drie jaarlijksche termijnen met baar geld voldaan zal worden. (Een roebel is *f* 2.50.)

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 4 September.

Het getal bezoekers van het gebouw der tentoonstelling sedert hare opening tot den 30sten Augustus beloopt 4,205,509; het grootste getal te gelijk was den 5den Augustus, te weten 56,981; het geringste den 2den Aug., namelijk 7167; sedert eenige dagen is het getal betrekkelijk iets verminderd, hoewel het dan toch nog 10- a 12,000 daags beloopt; maar men verwacht in deze maand eenen grooten toevloed van bezoekers uit Frankrijk, dewijl Sept. aldaar de gewone vacantiemaand voor vele school-inrigtingen is. Eergisteren hebben 49,866, gisteren 41,917 en heden tot 2 uur 38,621 personen het gebouw bezocht.

Men leest in de *Times*: „ Niettegenstaande de tentoonstelling binnen kort voor het publiek zal gesloten worden, worden er voortdurend nog merkwaardige stukken uit het buitenland opgezonden. Onder die kunststukken merkten wij ook een zeer verdienstelijken arbeid op van den beroemden Nederl. beeldhouwer *van der Ven*, de verleiding van *Eva* voorstellende, en waarop voortdurend de aandacht der bezoekers is gevestigd. Het onderwerp is stout en met juistheid behandeld, de vorm der eerste vrouw is zoo los, bevallig en natuurlijk, dat hij boven allen lof verheven is. Eene der hoofdverdiensten van dit werk is, dat het geen spoor verraadt van navolging der ouden, maar integendeel aan de natuur alleen ontleend is."

Uit Zweden is nog een schip met voortbrengselen van nijverheid, bestemd voor de groote tentoonstelling, aangekomen.

Eergisteren kwamen alhier 82 Sardinische werklieden aan, onder de leiding van den heer *Scapponi*, lid van het Sardinisch Parlement.

De Amerik. slotenmaker *Hobbs*, die met de opening van het gebreveteerde kunstslot der heeren *Bramah* 200 £ heeft verdiend, heeft thans 500 £ uitgeloofd aan hem, die in staat zal wezen, het door hem zelven ten toon gestelde slot te openen.

— Terwijl het verschil van gevoelen over onderscheidene stelsels van volksonderwijs de pogingen tot verbetering der volksopvoeding in Engeland belemmert en tegenhoudt, wordt er onder de arbeidende klassen daar te lande veel kwaad zaad gestrooid. De *Times* haalt uittreksels uit verscheiden geschriften aan, behoorende tot hetgeen dat blad de *letterkunde onzer armen* noemt, en waarin moord verdedigd, eigendom voor diefstal verklaard, de huwelijksband bespot, de tegenwoordige wetgeving als eene zamenspanning om velen in slavernij te houden, en de zedelijkheid als een hulpmiddel der tot dat doel nog niet toereikende wetgeving voorgesteld, en gehoorzaamheid aan wet en pligt als domme lafhartigheid uitgekreten wordt.

— Het groote en tevens eenige nieuws van den dag is heden een berigt, dat in Nieuw-Zuid-Wallis — even als voor een paar jaren in Californië — eene groote hoeveelheid goud zou gevonden zijn. Dit berigt wordt gelezen in het hier ontvangene dagblad van Sydney, in het nommer van den 20sten Mei j.l., en was daarin overgenomen uit het dagblad van Bathurst van den 17den Mei. Hoofdzakelijk komt daarin voor, dat te Bathurst en in de omliggende distrikten eene algemeene opschudding heerschte, ten gevolge van het vinden van eene groote hoeveelheid goud in de zich naar het binnenland uitstrekkende bergstreken. Duizenden menschen waren, voorzien van allerlei werktuigen, naar de goudstreek gestroomd; het verkeer in de stad Bathurst stond daardoor sedert eenige dagen geheel stil; schier niemand was aan zijn gewoon werk gebleven; een der gevolgen van deze opschudding was reeds, dat de prijzen der levensmiddelen, b. v. de tarwe van 26 tot 45 sh., waren gestegen.

— De Amerikaansche stoomboot brengt berigten uit New-York tot den 23sten Augustus. De inhoud is vrij belangrijk, als behelzende de landing van *Lopez* op Cuba, die men trouwens te gemoet zag. Het blijkt, dat deze vrijbuiter met 450 man aan wal gestapt is, doch 50 daarvan schijnen door een schip van de Havana opgevangen en gefusilleerd te zijn geworden. — De positie van *Lopez* was zeer gevaarlijk. — Eene omstandigheid, die welligt gevolgen kan hebben, bestaat in het vuren van een Spaansch schip op een Amerikaansch: in de vooronderstelling, dat het tot de *Lopez*-expeditie behoorde. — De gouverneur generaal had 800 man van de Havana afgezonden, om het hoofd der vrijbuiters te onderscheppen. — Te New-York riep men wraak over het bloed der 50 gestraften, wier namen bekend gemaakt werden. De opschudding in New-Orleans was vrij groot, en de vrees voor ongeregeldheden zoo sterk, dat men de militaire magt versterkte.

Van den 5den. Het gouvernement schijnt voornemens, de wet op de kerkelijk hierarchische geschillen ten uitvoer te brengen. Te Dublin verwekte dezer dagen het berigt, dat er ten gevolge der laatste groote Katholijke meeting vervolgingen zouden ingesteld worden, groote opgewondenheid.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 September.

Er is een uitgebreid komplot ontdekt tegen de veiligheid van den Staat. Het had in Frankrijk en het buitenland vele vertakkingen. De policie is thans bezig, om de bevelen tot de inhechtenisneming, door de justitie tegen de voornaamste medepligtigen uitgevaardigd, ten uitvoer te leggen.

De voornaamste bijzonderheden komen op het volgende neder: Door den ijver van den prefekt van policie wist men sedert eenigen tijd, dat het *comité central Européen*, onder de leiding van *Ledru Rollin* en *Mazzini*, door het Duitsche comité te Londen in betrekking stond met een Duitsch-comité te Parijs. Een zekere *Meier*, afgevaardigde van het comité te Londen, had aan het Parijsche comité eenige bevelen en instructiën der beide comité's te Londen overgebragt. Ook had zekere *Maillard*, voormalig secretaris van *Ledru Rollin*, zich op kosten van dezen laatsten verbonden, om te Parijs eene insurrectionele vereeniging op te rigten, welke gereed zou zijn om op een gegeven teeken van het Londensche comité, de wapenen op te vatten. Weldra slaagde de burger *Maillard* er in om door middel eener werkzame propaganda, een genootschap te stichten, hetwelk zich met de departementen in betrekking stelde, en voor eenige dagen de laatste instructiën van *Ledru Rollin* zou ontvangen.

Toen deze zendeling te Parijs terugkeerde, meende de prefekt van policie de justitie te moeten verwittigen, dat het tijd was aan dit drijven een einde te maken, en kreeg hij magtiging de schuldigen in hechtenis te nemen. De prefekt van policie heeft eveneens een onderzoek bewerkstelligd in het bureau van de *Voix du Proscrit*. Een regter van instructie te Parijs heeft van zijnen kant een bevel uitgevaardigd tot het doen van onderzoek in de bureaux van het dagblad *le Proscrit* te St. Amand (dep. du Nord) en alle personen, aangewezen als medepligtigen, in hechtenis te nemen.

Op dit oogenblik zijn reeds 125 personen van het ontdekt komplot in hechtenis genomen, voornamelijk in de rue Poissonnière en in de rue des Moulins. Meest alle gearresteerden behooren tot de klasse der werklieden.

De ambtenaren der policie hebben tevens beslag gelegd op een aantal zeer belangrijke bescheiden. Voorts is op verschillende plaatsen verborgen wapentuig, als: sabels, dolken, pistolen, en wat des meer zij, ontdekt.

Bij de gevaren, waarmede de politieke vraagstukken Frankrijks toekomst bedreigen, is het iets geruststellends, dat de graanoogst er overvloedig uitgevallen is. De levensmiddelen zijn en blijven goedkoop ten gevolge van vier achtereenvolgende goede oogsten. Dit jaar is de oogst, wat de hoedanigheid van het graan betreft, minder uitstekend dan in het vorige jaar, maar hij is niettemin overvloedig, en naar men meent, ruimer dan een gemiddelde oogst. Volgens de officiële opgave in het regeringsblad, was de middenprijs van het hectoliter tarwe, over het geheele land genomen, op den 1sten dezer maand slechts fr. 15.49 c., terwijl fr. 19 altijd als de doorgaande middenprijs beschouwd is. Deze lage prijs heeft dan ook een' grooten uitvoer van graan ten gevolge, vooral naar Engeland. Die uitvoer was nooit zoo groot als in 1849 en 1850, en de openstelling der havens van dat land is voor den Franschen landbouw eene gelukkige gebeurtenis geweest.

— Wij hebben aangekondigd, dat te Bordeaux een pleiziertogt rondom de wereld werd georganiseerd. Vele personen hebben zich tot deelneming aangemeld. Het schip *Succès* van 800 tonnen, gevoerd door kapitein *Mommerets*, is voor dezen togt gekozen. Het vertrek zal den 26sten dezer van Bordeaux geschieden. Men onderstelt, dat de reis 20 maanden zal duren. *Jacques Arago* van het observatoire behoort tot het getal der passagiers.

Van den 5den. Tot nog toe zijn geen nadere bijzonderheden nopens het hier ontdekte komplot bekend geworden. Intusschen wordt bevestigd wat daaromtrent reeds is medegedeeld. Er hebben ook weder nieuwe arrestatiën plaats gehad.

Volgens een der avondbladen *l'Evènement*, bedraagt hun aantal ongeveer 260. Nopens de bepaalde strekking der zamenzwering, zijn de gevoelens uiteenloopend. Men is het eens, dat eene gewelddadige omkeering bedoeld werd; maar wanneer? waar? hier, te Parijs, in Frankrijk alleen of in verschillende landen te gelijk? Wie zal dit op dit oogenblik zeggen. Waarschijnlijk zal het geregtelijk onderzoek deze raadsels weldra oplossen.

Een vrij groot aantal policie-agenten van de hoofdstad zijn in den afgeloopen nacht naar de departementen vertrokken, waar zij ter beschikking zijn gesteld van verscheidene prefecten, welke dit van de regering verzocht hadden. Deze omstandigheid staat in verband met de jongste arrestatiën en ontdekkingen te Parijs.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 5 September.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft heden zijn' verjaardag in de residentie bij zijne Koninkl. ouders gevierd. Z. K. H. heeft de parade, die des middags in de Maliebaan ter zijner eere werd gehouden, bijgewoond, in gezelschap van een aantal jonge lieden.

— Naar men verneemt, zal de doopplegtigheid van den jonggeboren Prins aanstaanden Vrijdag, den 12den dezer, in eene der zalen van het paleis van Z. M. den Koning plaats hebben, en er zal des middags in het paleis in het bosch groot diner gehouden worden.

— De minister van binnenl. zaken is gisteren morgen met den eersten spoortrein uit deze residentie naar de provincie Friesland vertrokken.

— Naar men verneemt, heeft de commisie van rapporteurs over de zegelwet uit de Kamer der Staten Generaal, zamengesteld uit de heeren *van der Linden* (voorzitter), *Godefroi*, *de Moraaz*, *van Eck* en *Bachiene* (algemeene rapporteur) bij eene voorloopige nota aan den heer minister van financiën in overweging gegeven, om het voorgedragene wets-ontwerp, tot wijziging der bestaande zegelwet, in dier voege te wijzigen, dat er een maximum van zegelregt worde bepaald, ten bedrage van twee *centen* voor ieder vel papier, grooter dan 40 vierk. palmen, en een minimum van *een halve cent* voor ieder vel van 15 palmen of daar beneden. De commissie schijnt te hebben medegedeeld, dat vrij algemeen de bij art. 8 van het ontwerp voorgedragene vermindering van zegelregt met genoegen was ontvangen. Te lang reeds waren de Nederl. dagbladen, wier debiet uit dien aard der zaak in het algemeen beperkt was, met te hooge zegelregten bezwaard; de Nederl. dag- en weekbladen-pers verkeerde daardoor grootendeels in een gedrukten toestand. Het verlangen is zelfs geopenbaard, om hier eene schrede verder te gaan, en, in gelijkheid met de wetgeving van België en eenige andere staten, de drukpers geheel vrij te stellen.

— Met eenigen grond van zekerheid verneemt men, dat het nieuwe, aan de Staten Generaal aan te bieden, butget voor 1852, behalve de baten van vorige diensten, een overschot van anderhalf millioen zal aanbieden. *(N. R. C.)*

— Het berigt, dezer dagen medegedeeld, aangaande het vertrek van eenige bij dat berigt genoemde werkbazen dezer stad naar Londen, behoeft eenige teregtwijzing, in zoo verre, dat genoemde personen, althans de meesten hunner, wel is waar die reis ondernomen hebben of zulks nog zullen doen, maar dat zij dit niet op 's rijks kosten zullen ten uitvoer brengen.

— Uit Boskoop meldt men: Door de aardbeziën compagnie, welke dit jaar uit 164 leden bestond, zijn van den 23sten Junij tot den 15den Augustus, uit deze gemeente uitgevoerd, als: naar 's Gravenhage 101,811, naar Rotterdam 104,563, en naar Amsterdam 51,829 potten aardbeziën, welke te zamen hebben opgebragt eene waarde van *f* 10,985,78. Buitendien wordt er nog eene beduidende hoeveelheid naar Leiden, Gouda en andere plaatsen vervoerd. Hoewel er dit jaar buitengewoon veel aardbeziën geplukt zijn, is de prijs van dezelve zeer gering geweest en overtreft de opbrengst geenszins die van *gewone* jaren. *(Zond.blad.)*

AMSTERDAM, 5 September.

Het bestuur der Nederlandsche zeil- en roeivereeniging alhier heeft een geschikt werkman naar Londen afgezonden, ten einde gade te slaan en op te nemen, al datgene wat op de wereld-tentoonstelling meer bepaaldelijk tot de scheepsbouw-nijverheid behoort en in betrekking staat.

— Men verneemt, dat tegen den persoon van *E. Meeter*, redacteur der *Zierikzeesche Nieuwsbode*, door de arrondissements-regtbank te Rotterdam, een bevel tot gevangenneming is verleend, ter zake van diefstal.

[Volgens een correspondentieartikel in het *Handelsblad*, schrijft de heer *E. Meeter* uit Antwerpen, dat het tegen hem uitgevaardigde bevel van gevangenneming het gevolg is van eene lasterlijke aantijging der vrouw, [illegible] zamenwoonde, en van welke hij zich verw[illegible] medeneming van zijn eigen geld.]

'S HERTOGENBOSCH, 3 September.

Wij vermeenen met zekerheid te kunnen melden, dat bij gelegenheid van het onderzoek van de aang[illegible] verbete[illegible] de belasting-wetten, in de Tweede Kamer der Staten Generaal vele leden *tegen* de voorgedragene belasting op de renten der nationale schuld enz. gestemd waren, en den [illegible] hebben, dat de *landbouwers*, als bedrijf uitoefenende personen, aan het *paten regt* zouden worden onderworpen. — Deze vervaarlijke stelling heeft de bezorgdheid van velen in den lande te regt opgewekt, en de gemoederen in *onderscheidene* gewesten tot een protest daartegen, bij wijze van petitionnement aan de Tweede Kamer aangezet. Zal *Noord-Braband*, waar de landbouw de hoofd-ader van het volksbestaan uitmaakt, daarbij stille aanschouwster blijven? Wij hopen het niet. — In een der volgende nummers zullen wij een verzoekschrift, dat in eene andere provincie circuleert, mededeelen. *(N. N. Brab.)*

ARNHEM, 5 September.

De arrondissements-regtbank te Arnhem heeft, bij vonnis van gisteren, den heer *August Friedrich Erfürth*, geboortig uit Mecklenburg, thans wonende te Brummen, reeds bekend door zijne geneeswijze door middel van koud water, ter zake van onbevoegde uitoefening der geneeskunde, met toepassing van art. 18 der wet van den 12den Maart 1818 (*Staatsblad* no. 16), tot eene geldboete van *f* 25 en in de kosten der procedure veroordeeld.

LEIDEN, 6 September.

Men verneemt, dat de bekende kwestie van het beheer en den eigendom der goederen van het huiszitten- en minnehuis alhier, eindelijk geschikt is. Eenige dagen geleden was er eene gemengde commissie benoemd, voor de helft door den stedelijken raad, en voor de wederhelft door den kerkeraad, om de voorwaarden nader te regelen en de transactie op te stellen; die commissie heeft thans hare werkzaamheden voleindigd. Er ontbreekt nu nog slechts de teekening van partijen en de goedkeuring van de hoogere autoriteiten. Men verneemt, dat de hoofdvoorwaarden zijn, inschrijving der fondsen op het grootboek ten name van diakenen der Hervormde gemeente voor de huiszittende- en diakonie-armen, administratie der fondsen en goederen door diakenen alleen in rekening en verantwoording aan den stedelijken raad.

— De 7 broodbakkers van Woerden stonden op den 29sten Augustus l.l. voor de arrondissements-regtbank alhier teregt, door het O. M. gedagvaard, ter zake dat zij het tarwebrood eene *halve cent* boven de vastgestelde zetting verkocht en geen zwart bord, den prijs en het gewigt der broodsoorten duidelijk en van buiten af leesbaar vermeldende, in hunne winkels voorhanden hadden. De advokaat *Sikkel Groos* droeg hunne verdediging voor.

Bij vonnis van den 5den dezer, heeft de regtbank de beklaagden ontheven van alle regtsvervolging, op grond dat èn het Kon. besluit van den 15den April 1843 (*Staatsbl.* no. 13) èn de Stedel. verordening van Woerden, d.d. den 30sten October 1845, op den verkoop van het brood en het werk der broodzetting, beide *ongeldig* zijn. Wij maken, bij de aanstaande verandering in de Stedelijke wetgeving, hierop opmerkzaam.

— Dezer dagen gaf een toeval aanleiding tot het ontdekken eener aanmerkelijke bezwangering van het regenwater met looddeelen; daarmede in verband brengende de langdurige droogte van de vorige maand, en de hevige daarop gevolgde slagregens, mag men gelooven dat zulks bij meer huizen zal plaats hebben. Wij meenen de aandacht van iedereen op dit punt te mogen vestigen, als van wezenlijk aanbelang voor elks gezondheid.

Op eene geheel onkostbare wijze, kan elk apotheker de stellige overtuiging leveren, omtrent den zuiveren of onzuiveren staat des waters. Het ledig en schoonmaken van de goten en den regenbak, is het eenvoudige middel tot herstel; wil men daarvan nog meer verzekerd zijn, men werpe eenige ponden beenzwart in den bak en roere dit met het op nieuw gevallen water éénmaal om. Na de bezinking zal alle vrees geweken en het water volmaakt zuiver zijn.

LEEUWARDEN, 6 September.

In Friesland is weder last gegeven tot het dooden van 27 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2606 runderen.

— Gisteren namiddag omstreeks 4 uur is Z. Exc. de Minister van binnenlandsche zaken alhier gearriveerd. De heer Commissaris des Konings zoowel als de heer burgemeester begaven zich onmiddellijk bij den heer Minister, om hem hunne opwachting te maken. Te 7 uur maakte Z. Exc., in gezelschap van beide heeren eene wandeling door en om de stad, waarna Z. Exc. den avond ten huize van den heer Commissaris des Konings doorbragt, waar later mede de heer griffier der Staten zich vervoegde. Te 9 uur werd Z. Exc. eene serenade bij fakkellicht gebragt, door de muzijkvereeniging: *Euphonia Crescendo*, waarvan de directie later bij Z. Exc. werd toegelaten, en hem, bij monde van den president, den heer *Piekema*, heeft begroet, waarop de heer Minister minzaam antwoordde.

Heden is Z. Exc. met den heer Commissaris des Konings naar Franeker en Harlingen vertrokken, ter bezigtiging van het krankzinnigen-gesticht in de eerste stad, en van de havenwerken der laatste.

Morgen, Zondag, zal Z. Exc. aan het Gouvernementshuis alhier, 's middags te 12 uur, audiëntie geven aan autoriteiten en partikulieren; 's namiddags te 4 uur, is er diner aan het huis van den heer Commissaris des Konings, terwijl Maandag aan Z. Exc. door den heer burgemeester een diner zal worden aangeboden.

— Door het departement van binnenl. zaken is, bij resolutie van den 30sten Augustus j.l., aan de heeren *C. Harmens*, *D. Fontein*, *Fz.* en mr. *J. H. van Boelens*, als commissarissen der Friesche stoomboot-reederij, gevestigd te Harlingen, onder zekere voorwaarden, vergunning verleend tot het aanleggen eener tweede stoomboot in de vaart tusschen Amsterdam en Harlingen, waarvoor aan die reederij concessie gegeven is bij kon. besluit van den 24sten Maart 1839.

— Ondanks de ijverige nasporingen der policie is het nog niet mogen gelukken, den dader van de brandstichting enz. in de pianofabrijk van den heer *Schultze* in handen te krijgen. Aan hen, die eene genoegzame aanwijzing kunnen geven, om den schuldige uit te vinden, is eene belooning van *f* 100 toegezegd. Naar wij voorts nader vernomen hebben, heeft de aangevallen jongeling geene verwondingen bekomen, maar is alleen zijn nek, bij de poging om hem te verstikken, zwaar gekneusd. Hij neemt overigens in beterschap toe.

ASSEN, 5 September.

De opening der jagt in Drenthe is bepaald op den 15den September eerstkomende.

GRONINGEN, 6 September.

Gisteren werd ingevolge magtiging verleend bij Kon. Besluit van den 24sten Augustus j.l. no. 43, eene buitengewone vergadering der Staten van de provincie Groningen door den Voorzitter in naam des Konings geopend. Nadat door den griffier het genoemd Koninklijk Besluit was voorgelezen, deed de Voorzitter mededeeling van twee bij Zijn Ed. ingekomene missives, namelijk van de heeren MESDAG en HEERES, die verhinderd werden deze vergadering bij te wonen, de laatste wegens ongesteldheid; buitendien waren afwezig de heeren VAN ITTERSUM en KUPER. Tot de trekking der afdeelingen overgegaan zijnde, was hiervan de uitslag, dat getrokken werden, voor de eerste afdeeling de heeren: SCHILTHUIS, KONING, SMIDT, ADDENS, GROENMAN, BROUWER, TIGCHELAAR, DE WAARD, M. VAN DER TUUK, MULDER, W. DE SITTER, DE HAAN, DIJKHUIS, WIERDA en VOS; voor de tweede afdeeling, de heeren: MODDERMAN, R. DE SITTER, LAND, ELEMA, AALFS, BRONGERS, LOHMAN, BONTHUIS, BINDERVOET, MEIHUIZEN, BEEKHUIS DAMSTÉ, WAALKENS, BLAUPOT TEN CATE, H. J. TRIP en HEERES; voor de derde afdeeling, de heeren: QUINTUS, BECKERINGH, DIEPHUIS, BORST, NOORDHOF, WIERTSEMA, BOUMAN, ROEMELINGH, S. P. V. D. TUUK, VAN ROIJEN, HOMAN, KNOL WELT, MESDAG, V. ITTERSUM en KUPER.

Ter behandeling in deze vergadering waren ingekomen de navolgende stukken:

1) Voordragt van Gedep. Staten, d.d. 28 Augustus, geleidende een ontwerp-reglement, houdende provisionele bepalingen op de benoeming van sommige waterschapsbesturen in het voormalig distrikt dezer provincie, de Ommelanden genaamd, en bijlagen.

De Voorzitter stelde hierop voor dit stuk ter behandeling naar de afdeelingen te verzenden.

De heer Addens wenschte dat het in handen eener commissie werd gesteld, weshalve het voorstel van den Voorzitter in omvraag werd gebragt en met 21 tegen 20 stemmen in dien zin werd besloten.

Door den Voorzitter werd nog aan de Vergadering medegedeeld, dat behalve de 25 reeds ingekomene berigten van verschillende waterschapsbesturen op het voorgedragene concept, er nog wederom 8 diergelijke berigten waren ingekomen, welke ter griffie zouden worden gedeponeerd ter inzage van de leden; alsmede dat Z.Ed., ten gebruike voor ieder der afdeelingen, had laten opmaken drie nota's, inhoudende eene beknopte opgaaf der ingekomene antwoorden van de onderscheidene waterschapsbesturen, ter vergemakkelijking der werkzaamheden van de leden bij het onderzoek van dit onderwerp, terwijl de antwoorden zelve ter inzage van de leden ter griffie zijn gedeponeerd.

2) Voordragt van Gedep. Staten, d.d. 3 September, geleidende het concept eener gewijzigde instructie voor genoemd collegie en verdere stukken.

Deze voordragt wordt eveneens op voorstel van den Voorzitter naar de afdeelingen verzonden.

Voortzetting der werkzaamheden den daarop volgenden dag, des voormiddags te elf uur.

In de vergadering, gehouden op heden, werd, na de voorlezing en goedkeuring der notulen van de vorige vergadering en eene door den Voorzitter gedane mededeeling, dat van de heeren v. Roijen en Beckeringh een berigt was ingezonden, dat zij verhinderd werden de vergadering bij te wonen, volgens het reglement van orde aan de vergadering kennis gegeven van de benoeming van de voorzitters, ondervoorzitters en rapporteurs der afdeelingen. Aldus zijn benoemd, bij de eerste afdeeling, tot voorzitter de heer de Haan, tot ondervoorzitter de heer Schilthuis; bij de tweede afdeeling, tot voorzitter de heer Modderman, tot ondervoorzitter de heer R. de Sitter; bij de derde afdeeling, tot voorzitter de heer Quintus, tot ondervoorzitter de heer v. Roijen; terwijl verder tot rapporteurs zijn benoemd, voor het concept-reglement op de waterschapsbesturen, bij de eerste afdeeling de heer W. de Sitter; tweede afdeeling de heer Brongers; derde afdeeling de heer Diephuis; voor de gewijzigde concept instructie voor het collegie van Gedeputeerde Staten, eerste afdeeling, de heer Vos; tweede afdeeling, de heer Lohman; derde afdeeling, de heer Diephuis.

Nadat hierop bij monde van den heer W. de Sitter het verslag was uitgebragt van de centrale afdeeling, nopens het ontwerp-reglement bevattende provisionele bepalingen ten aanzien der benoemingen bij de waterschapsbesturen, ging men op voorstel van den Voorzitter over tot de dadelijke behandeling van dit onderwerp. Uit het uitgebragte verslag bleek het, dat men in de afdeelingen dit ontwerp tot een punt van ernstige overwegingen had gemaakt, daarbij in aanmerking nemende de dringende behoefte, welke reeds sinds lang gevoeld is aan eene wettelijke regeling dezer zaak, daar toch de geheele vroegere wijze van handelen in de verkiezing der besturen in den tegenwoordigen stand van zaken niet meer kan gevolgd worden, dewijl zij thans strijdig is met de daaromtrent in de grondwet voorkomende bepalingen; weshalve het, ter voorkoming van verdere wanorde, welke uit dezen middeltoestand van zaken nog zoude kunnen voortspruiten, hoogst wenschelijk is geacht, dat daarin zooveel mogelijk door wettelijke bepalingen werd voorzien, in afwachting der definitieve regeling van den waterstaat bij de wet.

Ten aanzien der algemeene strekking is door eene afdeeling de vraag geopperd, of het eerste der addition. artikelen der grondwet genoegzaam in het oog gehouden was en of men het er niet voor houden moest, dat daardoor gedeeltelijk reeds eene voorziening bestond, terwijl door anderen de toepasselijkheid van dat artikel in deze zaak, zijnde alléén eene regeling der leemte, welke door de afschaffing der heerlijke regten bij de regeling der vacatures bij de waterschapsbesturen was ontstaan, werd ontkend.

In eene andere afdeeling werd de wensch uitgedrukt, dat bij eene missive, ten geleide van dit reglement, uitdrukkelijk aan Z. M. den Koning te kennen werd gegeven, dat hetzelve eenig en alleen daarom was aangenomen, om zoo spoedig mogelijk in eene dringende behoefte te voorzien, en dat men ook daarom alleen bij dit voorloopig en tijdelijk reglement over velerlei bezwaren was heengestapt, vooral wat betreft de toekenning van algemeene stembevoegdheid. Vervolgens werden nog enkele bedenkingen ingebragt op de afzonderlijke artikels van dit concept-reglement.

Bij de beraadslaging over dit concept-reglement werden door den heer Modderman, als voorzitter van de centrale afdeeling, ten gevolge der in die afdeeling gehoudene beraadslagingen en op het verzoek der leden daarvan, zoowel nu, als bij de volgende artikels, alsmede bij de concept-instructie voor Ged. Staten de amendementen als resultaat van het onderzoek in de afdeelingen ter tafel gebragt. Het eerste amendement bevat nu het voorstel om voor het reglement de volgende consideratiën te doen voorafgaan: de Staten der provincie Groningen, — overwegende dat er dringende behoefte bestaat ter voorziening in de wijze van benoeming voor de onderscheidene waterschapsbesturen;

Gezien de voordragt door Ged. Staten gedaan;

Overwegende dat de voorgestelde bepalingen alleen dienen moeten als provisionele maatregelen om te voorzien in een schadelijk gebrek, zonder dat daaruit eenige gevolgtrekking gemaakt kan worden voor de vaststelling van een bepaald reglement, inzonderheid ten aanzien van de algemeene stembevoegdheid;

Overwegende dat de benoeming der waterschapsbesturen alleen betrekking heeft op de bestaande en nog te ontstane vacatures gedurende den tijd dat er nog geen vast reglement is aangenomen, — hebben goedgevonden, enz. enz.

De heer de Haan stelt voor de discussiën over dezen considerans uit te stellen tot na de behandeling der afzonderlijke artikels van het geheele reglement, opdat deze met elkander zoo noodig in overeenstemming zouden kunnen gebragt worden. Aldus wordt besloten.

Men gaat alsnu over tot de behandeling der artikelen, ieder afzonderlijk, en neemt daarop onderscheidene amendementen aan. Op den voor het geheele reglement te voegen considerans, door den heer Modderman voorgesteld, worden twee amendementen van den heer de Haan aangenomen, waarop het geheele reglement met aldus geamendeerden considerans en de amendementen door den heer Modderman voorgesteld, wordt aangenomen met 31 tegen 4 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: Land, Borst, Trip en Lohman.

De heer Diephuis bragt vervolgens het verslag uit der centrale afdeeling, nopens de gewijzigde concept-instructie voor het collegie van Gedep. Staten, welk onderwerp eveneens dadelijk in behandeling werd genomen. Met algemeene stemmen werd een amendement aangenomen van den heer Modderman, om een nieuw artikel vóór artikel 1 te voegen, waarin bepalingen waren opgenomen ten aanzien van de vergaderingen der Gedep. Staten en de oproeping daartoe door den Voorzitter. Op een paar artikelen worden nog amendementen aangenomen, en daarop wordt de geheele concept-instructie, zoo als zij door de aangenomene amendementen gewijzigd is, met algemeene stemmen aangenomen, zijnde die van de heeren Wierda, Vos, Brongers, Wiertsema, Bouman, Tigchelaar, Waalkens, Diephuis, W. de Sitter, Welt, Bonthuis, Brouwer, Koning, Quintus, Modderman, Homan, Beekhuis Damsté, R. de Sitter, M. v. d. Tuuk, Schilthuis, Smidt, de Waard, Bindervoet, Blaupot ten Cate, Groenman, Land, Borst, Trip, Dijkhuis, Noordhof, Elema, Aalfs, Lohman, S. P. v. d. Tuuk. (De heer de Haan had zich juist verwijderd.)

De Voorzitter sluit hierop in naam des Konings deze buitengewone vergadering der Provinc. Staten van Groningen.

— In de heden gehouden vergadering van den Raad dezer stad zijn buiten den Voorzitter en den Secretaris, aanwezig 9 leden. Wordt gelezen het besluit van Zijne Majesteit den Koning, waarbij wordt toegestaan het verzoek van den Raad, om bij de aanstaande verkiezing van leden voor den Raad twee onderbureaux daar te stellen tot het openen der stembriefjes. Vervolgens ging men over tot het benoemen van twee leden van den Raad, die met den Burgemeester zullen uitmaken het bureau voor de 1ste afdeeling dezer gemeente, bij de inlevering der stembriefjes. Hiertoe worden gekozen de heeren mrs. J. J. Cremers en H. J. Trip; — voorts van drie leden voor het bureau der 2de afdeeling, gekozen de heeren: jhr. mr. J. W. Quintus, J. W. C. baron van Ittersum en mr. H. van Giffen.

Hierna is aan de orde de zamenstelling van leden voor de drie bureaux tot het openen der stembriefjes. Volgens stemming zijn benoemd; hoofdbureau: de heeren Cremers en Trip, zijnde de Burgemeester volgens de wet voorzitter van dit bureau; — 1ste onderbureau: de heeren Quintus, van Ittersum en H. van Giffen; — 2de onderbureau: de heeren Lohman, v. Calcar en v. Hasselt. Tot plaatsvervangers, bij ontstentenis van een of meer leden van het een of ander bureau, worden gekozen: de heeren Geertsema, de la Faille en de Rhoer Ottens.

Door de commissie, in wier handen is gesteld de begrooting voor de Schutterij dezer Stad voor het jaar 1852, en die is geraamd in ontvangst op *f* 7344, en in uitgaaf op eene gelijke som, zijnde onder den ontvang begrepen de som van *f* 7180,44½ wegens toelagen uit de stads kas, wordt geadviseerd deze begrooting te arresteren en te verzenden aan heeren Gedeputeerde Staten. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De volgende vergadering is bepaald op aanstaanden Maandag, te half twee.

Van den 8sten. In de heden gehouden openbare Raadszitting waren buiten den Voorzitter en den Secretaris, 10 leden aanwezig. Door Burgemeester en Wethouders werd aangeboden de staat van begrooting in ontvangst en uitgaaf voor het jaar 1852. Blijkens dezen staat, bestaat zij uit buitengewone en gewone ontvangsten ten bedrage van *f* 303.473.28 en uit gewone en buitengewone uitgaven ten bedrage van *f* 303.124.09½, terwijl het batig slot bedraagt de som van *f* 349.18½. De Voorzitter merkte hierbij aan, dat wel volgens art. 203 der gemeentewet de begrooting over 1852 vóór den 1sten September had moeten ingediend zijn, doch dat op de door Ged. Staten ontworpene voorschriften, welke volgens art. 206 der gemeentewet aan de goedkeuring der regering waren ingezonden, niet eerder antwoord was gekomen; weshalve eerst voor drie dagen eene circulaire van Ged. Staten is ontvangen, ten gevolge van welke circulaire Burgemeester en Wethouders zich met de voldoening daarvan hebben kunnen onledig houden. Verder merkte z.ed. achtb. aan, dat de gunstige toestand der beschikbare fondsen toelaten om eene som van *f* 9200 tot buitengewone aflossing van schulden op de begrooting voor te dragen, tot de betaling van welker renten men jaarlijks volgens de daarbij gemaakte voorwaarden verpligt is en welke alzoo voortaan zullen worden bespaard. Voorts zouden volgens de bepalingen der gemeentewet verscheidene gemeentebelastingen moeten vervallen; doch in aanmerking genomen den grooten omvang der daardoor te ontstane veranderingen en den termijn van 5 jaren, welke gesteld was om binnen denzelven deze veranderingen te bewerkstelligen, hadden Burgemeester en Wethouders gemeend deze bepalingen nog niet dadelijk in toepassing te brengen, maar zulks aan den nieuwen Raad te moeten overlaten.

Het is echter doelmatig voorgekomen dezelve dadelijk toe te passen op de heffing der poortgelden, weshalve werd gelezen een concept-raadsbesluit ter afschaffing der poortgelden, te beginnen met den 1sten Januarij 1852. Aangezien echter daardoor de onderscheidene poortiers van hunne gewone voordeelen werden verstoken, werd het niet ondoelmatig gekeurd, ter voorziening in die behoefte, een' post te brengen op de begrooting. Eindelijk werd het besluit, om den staat van begrooting over 1852 op de secretarij ter lezing neder te leggen, alsmede kennis te geven dat dezelve verkrijgbaar is gesteld, gearresteerd.

Vervolgens werd gelezen eene resolutie van Gedep. Staten waarbij is goedgekeurd de rekening der Schutterij over 1850, waarvan de geheele ontvangst *f* 6240,16, de geheele uitgaaf *f* 6176,60½ bedraagt, zoodat tot batig saldo overbleef de som van *f* 63,55½. Volgens voorstel van den Voorzitter werd besloten, een der exemplaren van de rekening aan den Schuttersraad toe te zenden tot decharge van den kapitein-kwartiermeester. Hierop ging men volgens art. 42 der kieswet over tot de benoeming der voorzitters van het bureau voor de tweede afdeeling ter inlevering van stembriefjes en de onderbureaux, en werden dien ten gevolge benoemd tot voorzitters: van de tweede afdeeling, de heer J. W. Quintus; van het eerste onderbureau voor de opening der stembriefjes, mede de heer J. W. Quintus; van het tweede onderbureau, de heer L. B. Lohman; terwijl tot plaatsvervanger van het bureau voor de tweede afdeeling werd benoemd de heer G. v. Calcar. Daar geen der leden rapport had uit te brengen, werd deze vergadering alsnu door den Vooritter gesloten.

— Ter voorkoming van eenige vergissing, welke zoude kunnen ontstaan uit een verkeerd opgevat denkbeeld omtrent de inlevering der stembriefjes bij de verkiezing van de leden voor den gemeenteraad, vermeenen wij de kiezers opmerkzaam te moeten maken op art. 41 der kieswet, waarbij bepaald wordt: „de inlevering der stembriefjes vangt aan „des morgens te negen uur, en duurt tot des namiddags „te vijf uur, zoo de verkiezing tusschen den 1sten Mei en „den laatsten September — plaats vindt. *Zij duurt niet „langer dan één dag.*" Volgens art. 55 dierzelfde wet, geschiedt het openen der stembriefjes op den dag nadat zij zijn ingeleverd, en vangt aan des morgens te negen uur. Het geschiedt in het openbaar door den voorzitter en zijn bureau van stemopneming. Art. 287 der gemeentewet zegt: „De eerste keuze voor de leden van den Raad geschiedt op den tweeden Dingsdag der maand September van dit jaar." Diensvolgens kunnen op Dingsdag den 9den dezer van des morgens 9 tot des middags vijf uur de stembriefjes ingeleverd worden, en niet later, terwijl den daaraanvolgenden dag, Woensdag den 10den September, de opening dier stembriefjes van af des morgens 9 uur in het openbaar geschiedt.

Voorts herinneren wij nog ten slotte aan de verordening van Burgemeester en Wethouders geplaatst in onze Courant d.d. den 5den September en ook nu weder hiervoren opgenomen, waarbij wordt bepaald, dat ter inlevering der stembriefjes deze gemeente is verdeeld in twee afdeelingen, de eerste bestaande uit die gedeelten der stad, waar de gebouwen zijn aangewezen door de zwarte letters en nommers A tot en met L, de tweede uit die gedeelten, waar zij zijn aangeduid door de zwarte letters en nommers van M tot en met Z, met bijvoeging van de schepen, welke zich in de geheele gemeente bevinden.

— Naar men verneemt, is Z. Excell. den minister van binnenlandsche zaken in Friesland door eene ligte ongesteldheid overvallen, ten gevolge waarvan hij reeds heden morgen naar 's Gravenhage is teruggekeerd en ook van zijn voorgenomen bezoek bij de heeren Westerhoff en Reinders heeft moeten afzien.

— Wij vernemen met genoegen, dat de beide nieuw benoemde hoogleeraren, de heeren van Deen en van Kerckhoff, de benoeming hebben aangenomen en reeds eenige dagen in deze stad hebben doorgebragt, zullende zij waarschijnlijk tegen November aanst. hunne betrekking alhier aanvaarden.

— Het *Provinciaal Blad* van *Groningen*, no. 101, bevat de notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 3 September 1851, no. 15, waarbij wordt afgekondigd het goedgekeurd onlangs door de Staten vastgesteld reglement op het verleenen van schadeloosstelling wegens gedood of gestorven rundvee en gedoode paarden in dit gewest.

Het *Provinciaal Blad* no. 102 behelst eene circulaire aan de plaatselijke besturen van Gedeputeerde Staten, d.d. 4 September 1851, no. 3, ten geleide van het materiëel voor het opmaken der gemeente-begrootingen over 1852.

Het *Provinciaal Blad* no. 103, eindelijk, bevat een besluit van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. 5 September 1851, no. 3, waarbij wordt medegedeeld, dat de Koning het voornemen heeft goedgekeurd, om in 1852 in de stad *Arnhem* eene tentoonstelling van voortbrengselen van nationale nijverheid te houden.

— Men deelt ons mede, dat de groote jagt in deze provincie zal worden geopend op Maandag den 22sten dezer, en wel gedurende de dagen Maandag, Woensdag en Zaturdag van elke week.

— Bij arrest correctionneel van den 3 dezer, heeft het Provinciaal Geregtshof den beklaagde Jacob Geerts Engbla, oud 32 jaren, van beroep schipper, geboren te *Leek*, en wonende aan scheepsboord, — ter zake hij, op den 15den Maart laatstl., te *Tolbert*, in de gemeente *Leek*, ter gelegenheid van de aldaar gehouden wordende jaarmarkt, den burgemeester dier gemeente, die bij hem als zoodanig bekend was, in het openbaar, ten aanhooren van eene menigte menschen, door woorden, strekkende om zijne eer of kieschheid aan te tasten, heeft beleedigd, — veroordeeld, met toepassing van art. 222 van het Wetboek van Strafregt, tot gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden. Het Hof heeft daarbij aangenomen, dat een burgemeester, hoofd der plaatselijke politie en hulp-officier, zich bevindende op eene openbare jaarmarkt binnen zijne gemeente, op eene plaats, waar — en bij eene gelegenheid, dat, elk oogenblik, zijne ambtsverrigtingen kunnen gevorderd worden, — welke *partikuliere* belangen hij daar, voor het overige, ook gelijktijdig te behartigen moge hebben — toch steeds geacht moet worden elk oogenblik zijne openbare betrekking te bekleeden of in zijne functie te zijn, al is het ook slechts om, bloot door zijne tegenwoordigheid, meer regtstreeksche ambtsverrigtingen — tot herstel van orde b. v. — onnoodig te maken.

Ten zelfden dage heeft het Hof de beschuldigde Pietje Koene, oud 25 jaren, van beroep arbeidster, geboren te *Geertruidenberg* en wonende te *Groningen*, als schuldig bevonden aan drie onderscheidene diefstallen, achtervolgelijk gepleegd in het militaire hospitaal hier ter stede, terwijl zij daarin voor loon gewoonlijk werkte, te dier zake veroordeeld, uit aanmerking van verligtende omstandigheden en overeenkomstig het bepaalde bij de wet van den 28sten Junij laatstleden (*Staatsbl.* no. 68), tot de boetstraf van *eenzame opsluiting* voor den tijd van zes maanden.

— Een militair van het 8ste regement depôt-bataljon alhier, heeft gisteren avond, ongeveer te elf uur, eene poging aangewend, om zich door middel van zijn geweer van het leven te berooven, 't welk echter niet is gelukt. Tot dat einde had hij zich op de opene plaats van de kazerne in de Harderingestraat begeven, en het schijnt zeker te zijn, dat hem het geweer bij het aftrekken uit den mond is gerukt, omdat hem de kogel langs het voorhoofd is gevlogen; hij is voorts aan de regterhand gewond en dien ten gevolge naar het hospitaal vervoerd.

— Bij de voorloopige stemming over leden in den Gemeenteraad te *Winschoten*, door de kiezersvergadering op den 6den dezer gehouden, ten huize van A. J. Ruibing aldaar, waren ambtenaren noch gegraduëerde kiezers genoodigd. Vijf stemmingen hadden plaats ter bekoming van elf kandidaten. De *eerste* over den persoon des Burgemeesters. *Mr.* H. J. Engelkens bekwam van 63 uitgebragte stemmen 46.

De *tweede* stemming handelde over de kandidatuur van nog twee gegraduëerden. Mr. J. D. Lewe Quintus bekwam 44 en mr. B. Haitsema Viktor 39 stemmen.

De *derde* stemming had plaats over twee kandidaten uit de landbouwers. Jan Takens bekwam 29 en T. Edens mede 29 stemmen.

De *vierde* stemming geschiedde ter bekoming van zes kandidaten uit den burgerstand en de ongegraduëerde ambtenaren. — Vijftig kiezers bragten vele namen hiertoe uit. De meeste stemmen bekwamen: G. A. de Boer, H. Roelfsema, G. Venema, W. Feis, G. Groeneveld en Hk. Mulder.

G. A. de Boer en H. Roelfsema bedankten voor de kandidatuur, op grond dat zij de vergadering opgeroepen hadden en niet gerekend wilden worden daardoor stemmen op zich uitgelokt te hebben; waarom men overging tot de *vijfde* stemming, ter aanvulling van de opening hierdoor ontstaan; daardoor bekwamen F. R. Folkers en B. J. Kuiper de meeste stemmen.

— Door Burgemeester en Wethouders der gemeente *Haren* is Zaturdag laatstleden in het gemeentehuis aldaar aanbesteed: 1) Het afbreken der oude en het bouwen eener nieuwe school te Onnen. Voor het maken van dit werk boden zich onderscheidene liefhebbers aan, en de laagste inschrijver op dit perceel was G. Homan, timmerman en metselaar te Haren, voor *f* 695; evenwel is aan dezen inschrijver geen approbatie kunnen worden gegeven, uithoofde de som de begrooting te ver te boven ging; — 2) het doen van eenige herstellingen aan den toren te Haren. Dit werk is aangenomen door J. Brink, timmerman aldaar, voor *f* 261. — Omtrent perceel één vernemen wij, dat hetzelve aanstaanden Zaturdag op nieuw zal worden aanbesteed.

— Even als het vorige jaar met zoo goed gevolg te Onderdendam plaats had, zal er den 17den Sept. aanstaande te *Zuidhorn* een groot zangfeest plaats hebben, en wel bij gunstig weder in de open lucht, anders in de daartoe zeer geschikte kerk der Protestanten. Men verneemt, dat over de 350 personen, tot de zanggezelschappen van het Westerkwartier behoorende, deel aan dit veelbelovende zangfeest zullen nemen.

— Uit *Delfzijl* meldt men ons, onder d.d. 7den dezer, dat de betaling der poortgelden aldaar is opgeheven.

— Zaturdag laatstleden is te Bedum in het diep drijvende teruggevonden het lijk van de sedert den 29sten Augustus l.l. vermiste vrouw, met name Ecke Bernardus Kieft. De oorzaak van dit ongeval is ons onbekend.

— Aan de harddraverij te Warffum, Zaturdag l.l. aldaar gehouden, hebben zeven paarden deelgenomen. Door de logementhouders K. Huizinga en E. G. van Dijk aldaar, was tot prijs uitgeloofd een briljant zilveren tabakskomfoor, *à la rénaissance*, welke behaald is door het zwart merriepaard van den heer C. Kock, van Vierhuizen, bereden door den pikeur L. Klamer, van Niekerk.

— Afgeloopen Zaturdag zijn te Haren twee harddraverijen gehouden. Door de leerlingen van de landhuishoudkundige school aldaar werd uitgeloofd aan beleerde paarden, allen onder de gemeente Haren behoorende, tot prijs een briljant chaisgereide, dat behaald werd door het zwart merriepaard toebehoorende aan J. Hemmes van Haren, en tot premie eene fraaije zweep, die ten deel viel aan het zwart merriepaard van den heer B. Mulder, bij Groningen. Vijf paarden namen hieraan deel.

Na afloop hiervan werd een wedstrijd door onbeleerde paarden gehouden, insgelijks onder de gemeente Haren behoorende. Hieraan hebben 12 paarden deelgenomen. Tot prijs werd uitgeloofd een pikeurs hoofdstel met stang en teugel, dat behaald is door het zwart ruinpaard van den heer de Sitter van Glimmen, en de premie, bestaande in een sierlijk paardendek, viel ten deel aan het bruin merriepaard van B. Bakker, te Onnen.

Onder begunstiging van fraai weder en ten aanschouwe van een groot publiek zijn deze volksvermaken in de beste orde afgeloopen.

— Volgens een bij ons ingekomen berigt, zou voor een paar dagen de longziekte zich weder bij eene koe, toebehoorende aan de Wedw. Asses, te Roden, en loopende in de weide bij Fokswolde, geopenbaard hebben.

— Den 5den dezer had te *Annerveensch-Kanaal* een vreeselijk ongeluk plaats. Mettien, drieëntwintigjarige dochter van E. Steenge, ging naar 't land te melken, en wilde nu ook eens zien naar 't zichten. Zij had daar 't ongeluk in eene zicht te vallen, die haar in de dij voer. Geneeskundige hulp werd ingeroepen; maar, helaas! de geneesheeren wonen hier zoo ver af; 't was te laat; zij bloedde dood! Zoo jong en krachtig, in 't volle genot van 't jeugdige leven, zoo vol levenslust, en dan zóó te sterven, dat is voorzeker treurig.

— Den 3den dezer arriveerde V., een man van twaalf ambachten en dertien ongelukken, bij P. te Velde, te *Annerveensch-Kanaal* om twee varkens, die hij had gekocht, te ontvangen. Na aan den maaltijd te hebben deelgenomen, hielp hij de gekochte varkens op den wagen en gaf last ze te brengen bij J. v. d. Kamp, te Wildervank. Te Velde deed dit, maar v. d. Kamp wist van geene varkens, en wilde bovendien niet met V. (welbekend) te doen hebben. Bij V. gekomen, verklaarde deze, dat hem de ontvangst niet paste, en te Velde kon met zijne varkens terugkeeren. Ieder wachte zich voor schade!

— Men verneemt, dat in den avond van gepasseerden Zondag brand is ontstaan in de behuizing bewoond door J. Arink, te *Dedemsvaart*, welke zoo hevig was, dat het geheele gebouw is vernield en men de vlammen te Hoogeveen heeft kunnen zien. Hoe dezelve ontstaan is, weet men niet, doch men gist, dat zulks aan onvoorzigtigheid moet worden toegeschreven.

Uit het dezer dagen openbaar gemaakte verslag van het Nederl. Zendeling-Genootschap blijkt, dat hetzelve in een' gunstigen toestand verkeert. De inkomsten waren geklommen tot de aanmerkelijke som van *f* 89,980.93½, dus nog *f* 17,924,39½ boven die van het vorige jaar; de uitgaven bedroegen *f* 81,625.89½ en bleven *f* 14,530.09 beneden die van het vorige jaar, zoodat er een batig saldo van *f* 8,355.04 overig bleef.

Het genootschap zag zich dus in staat gesteld op den ingeslagen weg voort te gaan, ter verbreiding van het Christendom in de overzeesche bezittingen van den Staat, en trachtte door de verspreiding van *drieduizend vierhonderd en zesenzeventig* kleine stukjes, in het moederland ook iets bij te dragen tot bevordering van Christelijk geloof en leven onder onze landgenooten.

Te Groningen, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.